

MELLERUDS
KOMMUN

Årsredovisning 2021

Melleruds kommun

Foto: Ängenäs lekplats, Michel Drewitz

Innehållsförteckning

Kommunstyrelsens ordförande	4
------------------------------------	----------

Förvaltningsberättelse

Översikt över verksamhetens utveckling	5
Den kommunala koncernen	6
Viktiga förhållande för resultat och ekonomisk ställning	7
Händelser av väsentlig betydelse	13
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	14
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	15
Balanskravsresultat	28
Väsentliga personalförhållanden	29
Förväntad utveckling	32

Ekonomisk redovisning

Resultaträkning	33
Balansräkning	34
Kassaflödesanalys	35
Noter	36
Driftsredovisning	45
Investering per nämnd	47
Investeringsredovisning	49
Begreppsförklaringar	53

Kommunala bolag

AB Melleruds Bostäder	54
-----------------------	----

Revisionsberättelse

Revisionsberättelse	55
---------------------	----

Kommunstyrelsens ordförande:

2021 - Samverkan och starkt resultat som gör oss mindre sårbara

Morgan E Andersson
Kommunstyrelsens ordförande

Vi summerar nu ännu ett annorlunda år, då pandemin väsentligt påverkat oss och våra verksamheter. Vi har visat att vi klarar av att upprätthålla en god service även vid allvarliga samhällsstörningar. Vi har varit uthålliga och vår personal har – som vanligt – gjort ett enastående bra arbete!

Kommunen redovisar 2021 ett exceptionellt bra ekonomiskt resultat, + 48 mnkr, drygt 30 mnkr bättre än budget. I allt väsentligt kan det goda resultatet härledas till Covid19. Dels har kostnader varit lägre än normalt som en följd av en minskad efterfrågan på vissa kommunala tjänster. Dels har intäkter i form av statsbidrag och skatteintäkter varit väsentligt högre vad som kunde förutses när budgeten fastställdes 2020. Förutom Covid-relaterade effekter har förvaltningarna även varit framgångsrika i sitt utvecklingsarbete, vilket återspeglas i såväl kvalitet som ekonomi.

Interkommunal samverkan blir allt viktigare och sedan länge arbetar vi tillsammans med andra kommuner inom en rad verksamheter såsom dalslandsgemensamt miljö- och energikontor, samverkan inom tillsyn alkohol och tobak, räddningstjänst, regionalt utvecklingsarbete. Under 2021 har vårt samarbete med framför allt våra grannkommuner i Dalsland ökat i omfattning. Motiven för en ökad interkommunal samverkan är många, men ytterst handlar det om att bibehålla och utveckla kvaliteten i våra verksamheter.

Under 2021 har exempelvis:

- ...en struktur för den samverkan som sker mellan Mellerud och Bengtsfors kommun på socialtjänstens område lagts fast. Nationellt är vi pionjärer för denna form av samverkan och vi ser redan resultat av att två kommuner på detta sätt kan agera som en.

- ...verksamhetsnära samverkan mellan de fyra Dalslandskommunerna Bengtsfors, Dals-Ed, Färgelanda och Mellerud (4D) utvecklats ytterligare och flera relevanta samverkansområden identifierats.

- ...arbetet med Campus Dalsland fortskridit enligt plan. Västra Götalandsregionen har fattat beslut om att medfinansiera satsningen med drygt 16 mnkr. Campus Dalsland förväntas ge en ökad tillgänglighet till högre studier för att därmed förbättra möjligheterna till kompetensförsörjning och det livslånga lärandet.

- ...strategin "Det goda livet i Dalsland" antagits av samtliga sex Dalslandskommuner, Västra Götalandsregionen och Länsstyrelsen i Västra Götalands län. Initiativtagare är Västra Götalandsregionens regionutvecklingsnämnd (presidium). Fyra områden i strategin utpekats som särskilt viktiga: sysselsättning, samhörighet, attraktivitet och utbildning. Strategin innehåller även en experimentell del, där Dalsland ska kunna vara testarena för satsningar som kan ändra förutsättningarna för omställning och utveckling.

Ett starkt ekonomiskt resultat i kombination med en utvecklad interkommunal samverkan ger oss ett bra utgångsläge för att säkerställa en fortsatt hög kvalitet i våra verksamheter.

Jag vill rikta ett innerligt tack till vår personal och våra förtroendevalda som gjort ett fantastiskt bra jobb under tuffa förhållanden!

Morgan E Andersson
Kommunstyrelsens ordförande

Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen syftar till att ge en övergripande och tydlig bild av Melleruds kommuns verksamhet det gångna året. Huvudsakligt fokus är den kommunala koncernen som ger en bild av den samlade kommunala verksamheten, oberoende av hur verksamheten är organiserad.

Detta fokus har inte varit så tydligt tidigare år, koncernens ekonomiska utveckling har hamnat lite vid sidan om. I enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning som gäller fr.o.m 2019 års verksamhet ska koncernens utveckling, risker och åtaganden fokuseras.

I koncernredovisningen ingår AB Melleruds Bostäder.

Översikt över verksamhetens utveckling

Kommunal koncern

År/Mnkr	2021	2020	2019	2018	2017
Verksamhetens intäkter	233	227	246	266	241
Verksamhetens kostnader	-818	-819	-814	-810	-754
Årets resultat	54	22	10	9	25
Soliditet	37	33	33	37	36
Soliditet inklusive pensionsförpliktelser	19	13	13	13	11
Investeringar (netto)	54	95	134	83	97
Självfinansieringsgrad 1)	176	57	31	46	109
Långfristig låneskuld	484	505	461	322	322
Antal anställda 2)	900	883	864	866	
Antal årsarbetare 2)	850	827	789	778	

Koncern

Koncernens resultat uppgår till 54 mnkr, vilket är betydligt högre än föregående års resultat som var 22 mnkr. Det starka resultatet beror främst på högre skatteintäkter än beräknat för kommunen. Efter flera år med en soliditet kring 13 % har soliditeten ökat till 19 % för 2021. Detta beror främst på det starka resultatet för 2021. Investeringarna är betydligt lägre än tidigare års höga nivåer. Låneskulden i koncernen har ökat med 40 % sedan 2017 och beror på ökad upplåning i kommunen i samband med byggandet av det särskilda boendet Ängenäs.

Kommun

År/Mnkr	2021	2020	2019	2018	2017
Folkmängd	9 268	9 312	9 310	9 358	9 377
Kommunal skattesats	22,60	22,60	22,60	22,60	22,60
Verksamhetens intäkter	184	191	213	237	211
Verksamhetens kostnader	-783	-797	-797	-796	-744
Årets resultat	48	16	5	6	27
Soliditet	42	38	41	48	47
Soliditet inklusive pensionsförpliktelser	20	15	14	15	14
Investeringar (netto)	48	94	133	79	54
Självfinansieringsgrad 1)	166	46	23	30	183
Långfristig låneskuld	326	346	281	141	141
Antal anställda	886	869	850	852	
Antal årsarbetare	836	813	777	765	

1) Kassaflöde från den löpande verksamheten dividerat med nettoinvesteringar

2) Antal anställda avser Melleruds Bostäder och Melleruds Kommun

Kommun

Kommunens redovisar ett högt resultat. En gynnsam utveckling av skatteunderlaget i kombination med lägre kostnader för utebliven verksamhet till följd av Covid-19 samt nämndernas åtgärder för budgetanpassning är de bidragande orsakerna till det höga resultatet. Efter flera år med höga investeringsnivåer, beroende på byggnation av nytt särskilt boende, har årets investeringsnivå varit lägre.

Detta i kombination med det höga resultatet har medfört att soliditeten har ökat starkt. Låneskulden som fördubblades från 2017 till 2020, till följd av den höga investeringsnivån, har minskat under 2021. Det höga resultatet har gjort det möjligt att amortera av lån.

Antalet invånare började återigen att minska efter två år av oförändrad befolkning.

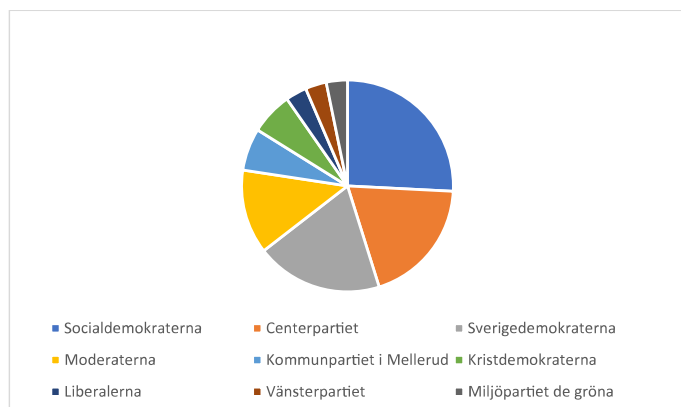
Antalet födda var färre än antalet döda medan antalet inflyttade till kommunen är ungefär lika många som antalet utflyttade från kommunen.

Den kommunala koncernen

Nämnder	Koncernföretag	Samägda företag / organisationer	Privata utförare
Kommunstyrelsen	AB Melleruds Bostäder	Dalslands miljö- och energiförbund 31%	Finns inga
Byggnadsnämnden		Norra Älvsborgs Räddningstjänstförbund 12%	
Kultur- och utbildningsnämnden		Dalslands Turist AB 19%	
Socialnämnden		Nätaktiebolaget Biogas Brålanda 18%	

Kommunfullmäktige är kommunens högst beslutande kommunala organ och dess uppgifter framgår av kommunallagen. Fullmäktige beslutar i frågor av större vikt för kommunen såsom mål och riktlinjer, budget och skattesats.

Kommunfullmäktiges sammansättning 2021

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Den har ett helhetsansvar för att leda, samordna, följa upp och utveckla kommunens verksamheter.

Kommunala nämnder

Kommunernas nämndorganisation är fastställd av kommunfullmäktige. För alla nämnder finns ett reglemente som anger vilka ansvarsområden varje nämnd har. Nämnderna ska följa de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt och det ska ske inom de ekonomiska ramar som kommunfullmäktige angivit. Nämnderna är ansvariga gentemot fullmäktige och ska regelbundet rapportera om sin verksamhet till fullmäktige. Förutom ovanstående nämnder finns även valnämnd, krisledningsnämnd, revisorer och överförmyndare.

Beskrivning koncern

Den samlade kommunala verksamheten bedrivs huvudsakligen i kommunens nämnds- och förvaltningsorganisation. Kommunen tog ett strategiskt beslut för ett antal år sedan och avvecklade flera bolag för att undvika intressekonflikter och förbättra verksamheten. Det finns ett helägt bolag:

AB Melleruds Bostäder som är ett allmännyttigt bostadsbolag som styrs av ägardirektiv samt av lagen om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag.

Därtill finns ett antal företag/organisationer som kommunen har ägarintresse i. I matrisen ovanför finns företag/organisationer med som kommunen har ett ägarintresse/andel över 0,15 %:

Dalslands miljö- och energiförbund syftar till att handha för kommunerna gemensamma förvaltningsuppdrag. Fyra av Dalslandskommunerna har en gemensam Miljönämnd inom kommunalförbundet.

Norra Älvsborgs räddningstjänstförbund, NÄRF ägs av och bedriver räddningstjänst i Trollhättans, Vänersborgs, Färgelandas och Melleruds kommun.

Dalslands Turist AB ägs av kommunerna i Dalsland samt Vänersborg.

Nätaktiebolaget Biogas Brålanda ägs av Vänersborgs och Melleruds kommun samt driftsbolaget Biogas Brålanda.

Privata utförare

Med privat utförare avses en juridisk person eller enskild individ som har hand om skötseln av en kommunal angelägenhet och som inte är ett hel- eller delägt kommunalt bolag. Kommunens totala kostnad för köpta verksamhetstjänster från privata utförare uppgår till 46,6 mnkr.

Ersättning till privata utförare avseende HVB-boenden och familjehemsvård står för 5 % av socialnämndens kostnader. Kommunen har en gymnasieskola med ett fåtal program. Av kultur- och utbildningsnämndens kostnader för gymnasieverksamhet avser ca 64 % ersättningar till andra kommuner, kommunalförbund och frigymnasier (23 %).

Av renhållningsverksamhetens kostnader står privata utförare för 66 % av verksamhetens kostnader.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Hög BNP-tillväxt i år och nästa år

Kommunal verksamhet finansieras huvudsakligen av skatteintäkter. Skatteintäkternas storlek för den enskilda kommunen påverkas huvudsakligen av utvecklingen på riksnivå. Därför är världskonjunkturen lika viktig för Mellerud som utvecklingen i den närmaste omgivningen. BNP-nivån är nu återhämtad i många länder men inte antalet arbetade timmar. Samtidigt har inflationen stigit till höga nivåer i främst USA. Medan centralbanker ska hantera risker med ökande inflation (främst i USA) har smittspridningen tagit fart igen. Den nya omikronvarianten verkar vara mer smittsam, men ge mindre allvarliga symptom, vilket inte medfört samma tryck på sjukvården. I takt med ökad vaccinationsgrad i världen antas pandemin utgöra ett gradvis mindre hot för världsekonomin. Risker finns att återhämtningen blir något svagare på kort sikt genom ökad social distansering. Trots vissa negativa effekter av höga energipriser och högre räntor i USA är den globala ekonomiska utvecklingen framöver stark, återhämtningen mot trend fortgår. Speciellt när hushållens konsumtion växlar tillbaka mot tjänstebranscherna. BNP ökar enligt Sveriges Kommuner och Regioners (SKRS:s) bedömning med 4,6 procent i år och 3,3 procent 2022, samtidigt som arbetslösheten börjar falla tillbaka långsamt. Framöver ser vi en normalisering även på arbetsmarknaden, efter en kraftig ökning av antalet arbetade timmar.

Stark ökning av skatteunderlaget för 2021

Den snabba konjunkturåterhämtningen med ett ökat antal arbetade timmar innebar att skatteunderlaget ökade kraftigt inför 2021, mer än 4 procent. Även för 2022 prognostiserar SKR om höga tillväxttal för BNP och arbetade timmar. För 2023–2025 utgår SKR från att arbetsmarknaden når konjunkturrell balans under 2023 och att sysselsättningen därefter följer arbetskraftsutbudets utveckling. Det betyder att arbetade timmar inte längre ökar lika snabbt som under den nu pågående konjunkturuppgången samtidigt som den stramare arbetsmarknaden beräknas medföra snabbare löneökningar. Den sammantagna effekten på löneinkomsterna är att ökningstakten avtar och därav följer att även skatteunderlaget växer i en långsammare takt. Därmed ökar det skatteunderlaget endast med 3,6 procent som genomsnitt åren 2023–2025, vilket kan jämföras med de tio senaste åren på 4,0 procent per år.

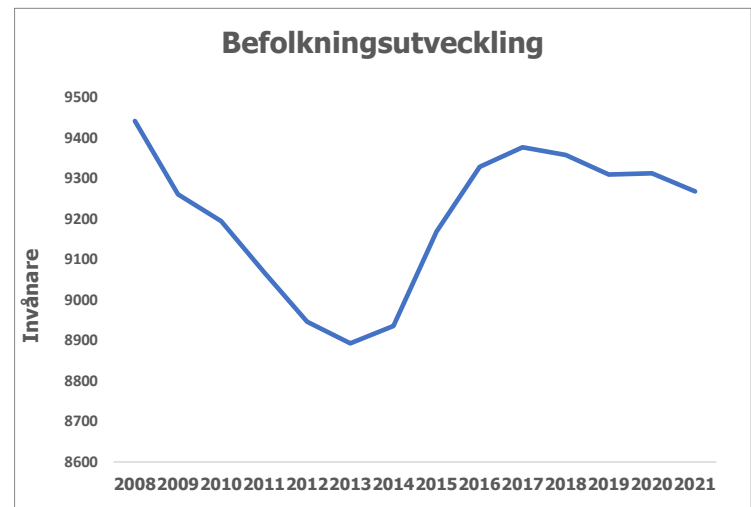
Källa: SKR Cirkulär 21:49

Statlig utredning: God Kommunal Hushållning

En utredning har gjorts på uppdrag från regeringen för att bedöma om nuvarande regelverk för ekonomisk förvaltning i kommunallagen utgör en bra grund för en effektiv ekonomistyrning i kommuner och regioner. Syftet med utredningen är att ge kommuner och regioner goda förutsättningar att möta framtida utmaningar genom att föreslå ett sammanhållet regelverk för en effektiv ekonomistyrning i kommuner och regioner. Resultatet av denna kan komma att påverka kommunens ekonomistyrning och finansiella mål. Beslut kommer fattas i april.

Invånarantalet minskar

Kommunens största inkomstkälla är skatteintäkter och kommunal-ekonomisk utjämnings. Skatteintäkterna påverkas främst av utvecklingen av skatteunderlaget i riket och av kommunens invånarantal. Antal invånare i Melleruds kommun har under lång tid minskat. En minskning av antalet invånare ger lägre skatteintäkter och försämrade planeringsförutsättningar.

Diagrammet visar befolkningsutvecklingen i Mellerud. Antal invånare har minskat från 2017 till 2021.

För åren 2014 - 2017 bröts denna trend med minskning tillfälligt och befolkningen ökade när kommunen tog emot många nyanlända. Under 2018 började befolkningen åter att minska, med undantag för året 2020. Födelsenettet är negativt, det föds färre än som dör, samtidigt som det tidigare positiva flyttnettot har i stort sett upphört. För 2021 minskade antalet invånare med ca 50 personer. Födelsenettet och in- och utflyttning inom riket var negativt men flyttnettot från utlandet var positivt.

Under året har enkätundersökningar skickats ut till de som flyttat ut respektive flyttat in det senaste året. De faktorer som bidrog till Mellerud som inflyttningssort var främst natur- och sjönära boende, tomtpris/boendekostnad, goda pendlingsmöjligheter, tidigare anknytning och arbete/sysselsättning. Den främsta anledningen till att invånare flyttade ut var utbildning på annan ort, relationer, arbete och vilja att upptäcka något annat.

Bostäder

De senaste åren har ett nytt bostadsområde i utkanten av Melleruds tätort, Ängenäs, växt fram. Här har tillskapats ett flertal villor och hyresrätter. Vakansgraden är låg i Melleruds tätort, men större i främst Åsensbruk, där det finns ett antal vakanta lägenheter. Efterfrågan är framför allt stor på större lägenheter i centrala Mellerud.

För kvarteret Ugglan finns ett bygglov beviljat för parhus innefattande totalt 18 lägenheter. Upplåtelsen ska vara kooperativ hyresrätt. I Ängenäs pågår byggnation av tre parhus med inflyttning 2022.

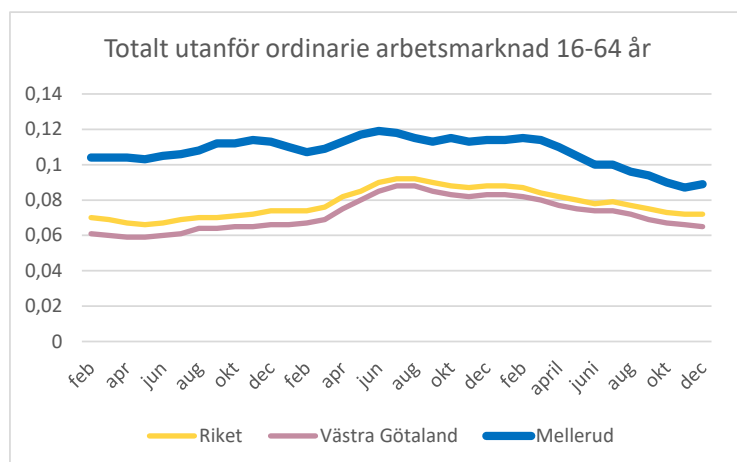
I Melleruds kommuns tätorter finns idag 16 lediga tomter för småhus som kommunen har till försäljning, undantaget lediga tomter på Örnudden och Sundserud. Det finns även områden som redan är planlagda och möjliggör byggande av flertalet bostäder, ca 130 en- eller tvåbostadshus plus två flerbostadshusområden. Markägare kan vara både kommunen och privata aktörer. Det pågår planer och fördjupade översiktsplaner för bland annat Cirkusplatsen, Sjöskogen och kvarteret Vågen som möjliggör tomter för småhus och flerbostadshus.

Överlag bedöms det finnas mark/hus för att möjliggöra flyttkedjor och skapa alternativa och varierande boendeformer i Melleruds tätort, men även i andra delar av kommunen. Varierande boendeformer är viktigt för att kunna skapa förutsättningar för alla de invånare som oberoende av betalningsförmåga, inkomst, kön, utbildning vill leva i kommunen. Den stora utmaningen är att aktörer, såväl kommunala som privata, vågar bygga i den takt behov och efterfrågan finns.

Arbetslösheten minskar

Arbetslösheten i kommunen har minskat från 2020 (11,4 %) och var i december 8,9 %. Arbetslösheten har minskat mer än i riket men är fortfarande betydligt högre än rikets 7,2 % och Västra Götalandsregionens 6,5 %.

Av antalet öppet arbetslösa var 119 st (190 st) öppet arbetslösa och 245 st (291 st) var i program med aktivitetsstöd. Ungdomsarbetslösheten har minskat och färre ungdomar deltar i arbetsmarknadsåtgärder.

Diagrammet visar att arbetslösheten har minskat från januari 2020 till december 2021 med över 2 % men den totala arbetslösheten i Mellerud är fortfarande högre än riket och Västra Götalandsregionen.

Källa: Arbetsförmedlingen

Antal öppet arbetslösa och i program	2021	2020	2019	2018	2017
Totalt antal arbetslösa (16 – 64 år)	364	481	474	426	461
därav ungdomar (18 – 24 år)	38	67	57	49	74
Antal arbetslösa som deltar i arbetsmarknadsåtgärd	245	291	303	258	
därav ungdomar (18-24 år)	25	50	30	25	

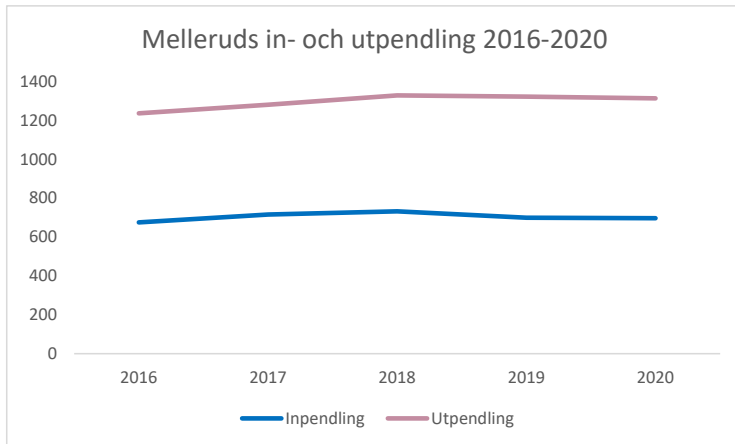
Ökning av nya företag

Näringslivet i Mellerud består av drygt 1000 aktiva företag varav de flesta är småföretag med 0–9 anställda (Bisnis Analys). Det finns en stor bredd på näringslivet i Mellerud där utbudet av tjänster och produkter är stort i relation till kommunens storlek. Ett diversifierat näringsliv ses som en styrka då vi är mindre beroende av stora företag och därför mindre sårbara vid konjunkturförändringar. Flest sysselsatta i den privata sektorn finns inom bygg- och handelsverksamhet följt av lantbruk och tillverkningsindustrin (SCB). Melleruds kommun är största arbetsgivaren med ca 810 anställda.

I Mellerud startas många nya företag årligen, under 2021 var det 77 st nystartade företag, vilket är en liten ökning ifrån 2020 (Bisnis Analys).

Melleruds kommun har en stark in- och utpendling. I genomsnitt pendlar dagligen ca 700 personer in till sin arbetsplats i Mellerud och ca 1300 personer ut till en arbetsplats i en annan kommun.

Diagrammet visar att det är fler som pendlar ut från Mellerud och arbetar på annan ort än som pendlar till Mellerud och arbetar.

Källa: SCB

Melleruds kommun samarbetar med näringslivet för att på bästa sätt kunna erbjuda företag stöd och service. Sedan 2013 arbetar vi aktivt med samverkan i form av ett Näringslivsråd som sammanträder ca 4 gånger per år. I Näringslivsrådet finns representanter från Företagarna, Köpmannaföreningen, Lantbrukarnas Riksförbund, Ung Företagsamhet, Turismnäringsen och Industrigruppen. Syftet med rådet är att vara ett forum för strategiska utvecklings- och tillväxtfrågor i kommunen. Under 2021 har Näringslivsrådet sammanträtt oftare för att diskutera aktuella frågor med anledning av pandemin.

2020 tog Melleruds kommun tillsammans med näringslivet fram en ny näringslivsstrategi. Näringslivsstrategin visar viljeinriktningen och prioriteringar för näringslivsarbetet och även arbetet inom andra områden för att främja ett gott företagsklimat. Insatser utifrån strategin ska främja tillväxt i befintliga företag samt öka Melleruds attraktivitet för etableringar av nya företag för att bibehålla och skapa fler arbetstillfällen.

Under året har flera åtgärder vidtagits i linje med näringslivsstrategin. Bland annat har Kommunfullmäktige tagit beslut om riktlinjer för företagslots för att förbättra och förenkla kommunorganisationens service till företag. Verksamhetsområdet Sapphult har en ny beslutad detaljplan som möjliggör nya etableringar av företag i gynnsamt läge vid E45:an. Det har också gjorts upprustningar av de kommunala badplatserna och besöksmål som Borekulle och Dalaborg. Arbetet med att ta fram ett platsvarumärke för hela Melleruds kommun som geografisk plats har påbörjats under 2021 och kommer fortsätta under 2022 med syfte att stärka marknadsföringen av platsen för att locka nya invånare, besökare och företag.

Fotograf: Martin Gustavsson

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Identifierad risk	Beskrivning	Organisatorisk enhet	Hantering av risk
Omvärldsrisk			
Minskande och åldrande befolkning	En minskning av antalet invånare minskar förutsättningarna att finansiera verksamheten. Kommunen har ett negativt födelsenetto samt en befolkning som blir äldre.	Kommunkoncernen	Kartläggning av vilka som flyttar. Anpassning av verksamhetens omfattning. Effektivisering av verksamhet. Digitalisering och välfärdsteknik skapar förutsättningar att arbeta på distans.
Oklara planeringsförutsättningar från staten	Kortsiktiga planeringsförutsättningar från staten gällande generella och riktade statsbidrag skapar svårigheter för långsiktiga planeringsförutsättningar.	Kommunen	Långsiktig finansiell planering och omprioritering av verksamhet.
Covid-19	Hög sjukfrånvaro har tidvis medfört svårigheter med bemanning och risk för att samhällsviktig verksamhet inte bedrivs.	Kommunkoncernen	Kartläggning av samhällsviktiga verksamheter. Regelbundna samordningsmöten både internt i organisationen och med externa aktörer.
Verksamhetsrisk			
Personalförsörjning	Svårt att behålla och rekrytera flertalet yrkeskategorier. Utöver detta kommer även utmaningen med en åldrande befolkning och färre i arbetsför ålder.	Kommunkoncernen	Infört förmåner vid rekrytering. Friskvårdsinsatser. Framtagande av strategi för kompetensförsörjning.
Finansiell risk			
Minskande befolkning	Befolkningsprognosen visar på en minskning av ca – 30 invånare per år vilket påverkar skatteintäkterna.	Kommunen	Långsiktig finansiell planering och omprioritering av verksamhet och långsiktigt planering av större investeringar.
Ränterisk	Ökad skuldsättning ger negativa effekter vid ökad räntenivå.	Kommunkoncernen	Styrande finansiella mål. Tak för skuldsättning per invånare. Förbättrad planering av investeringsbehov
Nytt pensionsavtal	Nytt pensionsavtal innebär högre kostnaden för kommunen.	Kommunen	Kartläggande av kostnader. Beakta i kommande budgetarbete.
Investeringsbehov inom VA-verksamhet	Höga investeringsutgifter till följd av ålägganden medför ökad skuldsättningsgrad och påverkar taxorna.	Kommunen	Översyn har gjort av VA-taxan med anledning av de ökade investeringar.
Pensionsskuld	Förändring av RIPS-räntan	Kommunen	En sänkning av RIPS-räntan skulle innebära ett högre nuvärde på pensionsskulden.

Omvärldsrisk

Invånarantalet fortsätter minska enligt prognos

Befolkningsprognoser pekar på att invånarantalet de kommande åren minskar. Antalet avlidna överstiger antalet födda och flyttningsnettot är i stort sett oförändrat. Befolkningen i arbetsför ålder i Mellerud sjunker och befolkningen blir äldre. Medelåldern i Melleruds kommun är hög jämfört med riket. Försörjningskvoten är 0,97. Ett demografiskt mått som visar på relationen mellan antalet personer som behöver bli försörjda och antalet personer som kan bidra till deras försörjning. Rikets försörjningskvot är dryga 0,77. Framöver väntas försörjningskvoten öka ytterligare i Mellerud.

Oklara planeringsförutsättningar från staten

De olika statsbidragen generella som riktade är betydande tillskott i kommunsnes budget. Under senare år, med många nya riktade statsbidrag och stora förändringar i de generella statsbidragen, har besked från staten kommit sent under året. I många fall är det även oklart om bidragen kommer förlängas eftersom beslut om statsbidrag fattas år för år. Detta försvårar kommunens planeringsförutsättningar.

Covid-19 påverkar kommunens verksamheter

Liksom 2020 har pågående pandemi påverkat arbetet inom förvaltningen exempelvis genom att verksamheterna tvingats att snabbt ställa om för att följa myndigheternas föreskrifter och rekommendationer. Hög personalfrånvaro har tidvis medfört omfattande planering för att säkerställa bemanningen med stöd av respektive förvaltnings pandemiplan. Verksamhet har fått ställas om, exempelvis genomförs digitala aktiviteter istället för fysiska träffar. Den 29 september lättade de nationella rekommendationerna något för att senare under vintern återigen införas. Samverkansmöten med anledning av covid-19 sker löpande i olika forum, internt inom förvaltningar, med Vårdsamverkansgruppen samt olika forum via Länsstyrelsen och kommunalförbundet. Arbetet med intern och extern kommunikation har fortsatt, internt så väl som externt, utifrån pandemins variation.

Verksamhetsrisk

Konkurrens om personal

Konkurrensen om arbetskraften är stor inom många av kommunens yrkeskategorier, särskilt inom vissa yrkesgrupper såsom till exempel lärare, sjuksköterskor, rehabpersonal, socionomer och undersköterskor. Det kommer ställas höga krav på arbetets innehåll och arbetsförhållanden för att kunna locka rätt kompetens. Ett arbete med en ny personal- och kompetensförsörjningsplan påbörjades under 2021. För att kunna möta bristen på främst undersköterskor och stödassistenter fortsätter arbetet med heltidsprojektet för att minska antalet tjänster och låta våra utbildade inom yrket arbeta mer utifrån önskemål.

En särskild satsning, äldreomsorgslyftet, har skett från staten med syfte att öka kompetensen inom vård och omsorg. En satsning som Melleruds kommun valt att gå in i.

Finansiell risk

Minskad befolkning påverkar skatteintäkter

En minskning av antalet invånare ger försämrade finansieringsförutsättningar. Det som påverkar storleken på skatteintäkterna mest är antal invånare och antal arbetade timmar. Mellerud är även beroende av bidrag från de kommunala utjämningsystemen och dessa fördelas utifrån antal invånare, detsamma gäller generella statsbidrag.

Ränterisk och finansiella risker

Finanspolicyn anger ramar och riktlinjer för hur finansverksamheten i kommunen ska bedrivas. All finansiell verksamhet är förenad med risker. Exponeringen är främst för ränterisk, finansieringsrisk samt kredit- och likviditetsrisk.

Koncernens externa låneskuld hos Kommuninvest uppgick till 484 (505) mnkr, varav kommunen 326 (346) mnkr. Till detta ska läggas kommunens skuld för pensioner på 192 (193) mnkr.

Den samlade upplåningen ska enligt policyn ha en förfallostruktur där högst 60 % förfaller inom 1 år. Per december förfaller för koncernen 29 % inom 0-1 år och för kommunen 33 %.

Räntebindingstiden är en annan del som regleras i finanspolicyn och skall ej understiga 1 år och ej överstiga 7 år. Per december var den genomsnittliga räntebindingstiden 3,72 år, för kommunen 3,57 år. Den genomsnittliga effektiva räntan uppgår till 0,65 %, varav för kommunen 0,58 %.

Koncernen har Swapavtal om 295 mnkr, varav kommunen 170 mnkr. Syftet med avtalen är att smidigt kunna hantera ränterisken och förändra strukturen i portföljen.

Till koncernkontot finns en checkkredit knuten på 20 mnkr som kan utnyttjas utan förbehåll. Kommunen är dessutom medlem i Kommuninvest. Kommuninvest är en ekonomisk förening som genom ett kreditmarknadsbolag erbjuder lån till svenska kommuner och regioner. Ingen del av checkkrediten är utnyttjad under året.

Fotograf: Karolina Wessman

Riksdagen har beslutat att införa en riskskatt för banker och andra kreditinstitut. Den nya riksskatten ska väga upp de kostnader som kan drabba samhället till följd av en eventuell finanskris. Skatten ska gälla kreditinstitut vars skulder når upp till ett fastställt gränsvärde. Riksdagen gav samtidigt regeringen i uppdrag att utarbeta ett förslag om att undanta det offentliga kreditinstitutet Kommuninvest från lagen om riskskatt från 2023. Kommunen har samtliga lån hos Kommuninvest. Om inte Kommuninvest undantas kommer detta innebära ökade kostnader för kommunen.

Nytt pensionsavtal innebär högre kostnader

SKR har tillsammans med arbetstagarorganisationer förhandlat fram ett nytt pensionsavtal från den 1 januari 2023 som gäller alla anställda i kommuner. Avtalet innebär bland annat att pensionsavsättningarna för den pensionsgrundande lönen höjs. Kommunen har inte fått någon uppgift för kostnadsökningen från pensionsadministratören men en preliminär beräkning visar att kostnadsökningen bli hög, ca 1 % av skatteintäkter och utjämningsbidrag.

Ökade investeringsvolymerna inom VA-verksamheten

Ökade investeringsbehov inom VA-verksamheten medför att nyupplåningen ökar och det innebär högre räntekostnader. En långsiktig översyn har därför gjorts av VA-taxans struktur och avgift utifrån kommande investeringsbehov.

Pensionsskuld

För beräkning av nuvärdet på pensionsförpliktelser används RIPS-ränta, som SKR tagit fram. RIPS-räntan är för närvarande 1 %. Skulle räntas sänkas kommer nuvärdesberäkningen innebära högre pensionsförpliktelser för kommunen och ha stor påverkan på kommunens soliditet och resultat.

Pensionsförpliktelser

Belopp i Mnkr	2021		2020	
Totala pensionsförpliktelser i balansräkningen	198,9		199,4	
Varav avsättning inklusive särskild löneskatt	6,7		6,0	
Varav ansvarsförbindelse inklusive särskild löneskatt	192,2		193,4	
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring	44,0		39,4	
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsstiftelse	0		0	
Summa pensionsförpliktelser	242,9		238,8	
Förvaltade pensionsmedel - marknadsvärde				
Totalt pensionsförsäkringskapital	66,7		54,7	
varav överskottsmedel	9,9		3,2	
Total kapital pensionsstiftelse	0		0	
Finansiella placeringar avseende pensionsmedel	0		0	
Summa förvaltade pensionsmedel	66,7		54,7	
Återlånade medel*	176,2		184,1	
Konsolideringsgrad**	27,5		22,9	

* Summan av pensionsförpliktelser minus summan av förvaltade medel

** Förvaltade pensionsmedel dividerat med summa pensionsförpliktelser

Ovanstående tabell visar pensionsförpliktelser inklusive förpliktelser som tryggas i pensionsförsäkring för kommunen. Pensionsförpliktelser redovisas sedan 1998 enligt den så kallade blandmodellen där pensioner intjänade för 1998 inte skuldförs utan redovisas som ansvarsförbindelse. Hela ansvarsförbindelsen är återlånad, dvs det finns ingen förvaltning av pensionsmedel. Ansvarsförbindelsen har nått sin puckel, utbetalningar minskar avsättningen i större omfattning än vad det sker uppskrivning.

Händelser av väsentlig betydelse

Koncern

Liksom föregående år har Covid-19 påverkat koncernen. För Melleruds Bostäder har det inneburit att flera underhålls- och investeringsprojekt har fått skjutas på framtiden på grund av ökad risk för smittspridning. Trots omprioriteringar och reviderade planer har det ändå inneburit lägre underhållskostnader och investeringar än planerat.

Kommun

Covid-19

Covid-19 har fortsatt påverka stora delar av verksamheternas arbete även under 2021. Sjukfrånvaron har varit hög till följd av efterlevnad av restriktioner vilket medfört en extra belastning på medarbetare och chefer att lösa bemanningen inom flertalet verksamheter. Covid-19 har medfört ökade kostnader för bland annat timanställda, sjuklön m.m. Samtidigt har kostnader minskat inom vissa verksamheter, bland annat för färdtjänst. Kommunen har erhållit ersättning för höga sjuklönekostnader. Prognoserna för skatteintäkter från Sveriges kommuner och regioner (SKR) har under det senaste året varierat kraftigt och varit osäkra med anledning av pandemin. Skatteintäkterna har ökat, betydligt mer än under ett normalår, vilket har varit omöjligt att förutse då svensk ekonomi återhämtade sig snabbare än förutsett.

Investeringar

Utvecklingen och omstruktureringen inom särskilt boende för äldre har fortsatt under året. Fagerlids särskilda boende flyttade i december 2020 till sina nya lokaler och den extra avdelningen avvecklades i februari. I september startade dagverksamhet Gläntan upp och i oktober flyttade korttidsboendet samt kommunrehab till Fagerlid. Investeringar har skett i lokalerna med 13 mnkr. Andra större investeringar under året har gjorts inom vatten- och avloppsverksamheten som ovidkommande vatten med 8 mnkr.

Organisation

En avsiktsförklaring har antagits av kommunfullmäktige i Mellerud och Bengtsfors gällande samarbete för ett gemensamt socialt område. Syftet är bland annat att skapa bättre förutsättningar för kvalitetsledningsarbetet, underlätta kompetensförsörjning och öka kostnadseffektiviteten.

Under året har arbetsmarknadsenheten (AME) flyttats från kultur- och utbildningsnämnden till socialnämnden och är nu organiserad tillsammans med individ- och familjeomsorgen. Att ha myndighetsutövning (ekonomiskt bistånd) och utförarverksamhet (AME) under samma sektor ger stora möjligheter till flexibilitet och sänkta kostnader. Det blir även lättare att stödja individer att komma ut i egen försörjning och/eller meningsfull sysselsättning.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Koncern

Kommunfullmäktige tillsätter representanter till Melleruds bostäder. Kommunen styr Melleruds bostäder via ägardirektiv och bolagsordning. Kommunstyrelsens uppsikt har utvecklats med regelbundna dialoger med Melleruds bostäders presidium. Bolagets prognoser och delårsrapport med prognos behandlas av fullmäktige.

Kommun

Kommunfullmäktige beslutade under 2019 om en revidering av styrmodellen. Kommunen utgår från målstyrning för att leda och utveckla verksamhet och ekonomi. Fullmäktigemål för verksamheten är övergripande mål som ska utgå från Visionen och sträcka sig från mandatperiodens andra år till nästa mandatperiods första år. Nämnderna konkretiserar fullmäktigemålen i nämndmål. Kommunfullmäktiges finansiella mål ska verka för att kommunens finansiella ställning inte försvagas.

Budgeten beslutas av kommunfullmäktige i juni varje år. Under hösten som följer tar nämnderna fram detaljbudgetar. Under året görs två uppföljningar med prognoser inklusive ett delårsbokslut samt ett årsbokslut. I delårsbokslutet och årsbokslutet redovisas även måluppfyllelsen. Nämnderna bestämmer i vilken omfattning de vill ha uppföljningar från sina förvaltningar, flera av dem har uppföljningar månatligen. Vid två tillfällen under året, i samband med bokslut och delårsbokslut, har nämnderna föredragit sin ekonomiska ställning och måluppfyllelse för kommunstyrelsens arbetsutskott.

Kommunstyrelsen ansvarar för att hålla uppsikt över hela den kommunala koncernen. Uppföljning av kommunens verksamheter har sin utgångspunkt i väsentliga avvikelser mellan utfall och budget. Under året har socialnämndens och kultur- utbildningsnämndens presidium träffat kommunstyrelsens presidium för att redovisa ytterligare åtgärder för att nå budgetbalans.

Kommunstyrelsen har inom ramen för uppsiktsplikten ett övergripande och samordnande ansvar för internkontroll. Enligt reglementet för interkontroll ansvarar varje nämnd att utifrån riskbedömningar anta en internkontrollplan. Nämnderna ska rapportera resultatet från uppföljningen av den interna kontrollen till styrelsen.

Fotograf: Karolina Wessman

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Koncern

Det finns inget koncerngemensamt mål för god ekonomisk hushållning eller finansiella mål definierade för år 2021. Melleruds Bostäder ska enligt ägardirektiv ha en soliditet om minst 15 %. Melleruds Bostäder redovisar i bokslutet en högre soliditet som uppgår till 17 %, en ökning med 2 % från 2020. Melleruds kommun uppfyller kravet på God ekonomisk hushållning både gällande finansiella mål och kommunfullmäktiges mål.

Kommun

Kommunallagen ställer krav på att kommuner ska ha god ekonomisk hushållning och ha en ekonomi i balans. Kommunfullmäktige har för att främja en utveckling av god ekonomisk hushållning fastställt övergripande mål för ekonomi och verksamhet. Definitionen av god ekonomisk hushållning avseende de finansiella målen är att: Innevarande generation ska inte överföra några obalanserade kostnader eller skulder till kommande generationer. Kommunen ska i enlighet med detta ange både finansiella mål och mål för verksamheten för att god ekonomisk hushållning ska uppnås.

Kommunfullmäktige har för 2021 beslutat om tre finansiella mål och tre mål för verksamheten. Nämnderna tar fram mål utifrån fullmäktiges mål. Dessa följs upp via nyckeltal. Det är nämndernas mål, kopplat till fullmäktigemålen, som ligger till grund för bedömning av fullmäktiges måloppfyllelse.

God ekonomisk hushållning i Melleruds kommun innebär att de finansiella målen uppnås och majoriteten av fullmäktiges mål för verksamheten uppnås eller delvis uppnås.

Resultatet av måloppfyllelsen visar på att kommunen uppfyller kravet på god ekonomisk hushållning. Alla finansiella mål och verksamhetsmål nås.

Finansiella mål

För planåren 2021 och framåt har kommunfullmäktige beslutat tre finansiella mål: ett resultatmål, ett investeringsmål och ett soliditetsmål.

A. Soliditeten ska vara positiv inklusive ansvarsförbindelse.

Soliditeten är ett mått på hur stor del av tillgångarna som är finansierade med egna medel. Soliditeten beräknas genom att ställa eget kapital minus ansvarsförbindelsen i förhållande till tillgångarna.

B. Låneskulden ska för den skattefinansierade verksamheten ej överstiga 30 tkr/inv.

Ökar antalet invånare så ökar återbetalningsförmågan och skulden kan öka, eller omvänt.

C. Resultatet ska minst uppgå till 2 % av intäkterna från skatter och bidrag.

Resultatet ska inflationssäkra eget kapital, men minst vara 2 %.

Avstämning finansiella mål			
	Bokslut 2021	Budget 2021	Bokslut 2020
A. Soliditeten ska vara positiv inkl. ansvarsförbindelse			
Soliditet inkl ansvarsförbindelse %	20,0 %	14,4 %	14,7 %
Mål = positiv eller öka	>0	>0	>0
B. Låneskulden ska för den skattefinansierade verksamheten ej överstiga 30 tkr/inv			
Långfristiga lån mnkr	326,3	411,3	346,5
Varav affärsverksamhet mnkr	112,1	153,3	93,7
Varav skattefinansierad vht. mnkr	214,2	258,0	252,6
Antal invånare	9 268	9 110	9 310
Låneskuld per invånare TKR	23,1	28,3	27,1
Mål = <30	<30	<30	< 30
C. Resultatet ska minst uppgå till 2 % av intäkterna från skatter och bidrag.			
Resultat %	7,0 %	2,6 %	2,5 %
Mål %	2,0 %	2,0 %	2,0%

Alla finansiella mål nås. Det höga resultatet i kombination med lägre investeringar har medfört att soliditeten ökat. Trots att invånarantalet minskar har låneskulden per invånare minskat. Låneskulden har minskat under året. Det höga resultatet har stärkt likviditeten vilket har gjort det möjligt att amortera en del av låneskulden.

Måluppfyllelse kommunfullmäktigemål

Måluppfyllelse	Beskrivning	KS	BN	SN	KUN
	Främjar företagsamhet, företagande och föreningsliv.				
	Tar ansvar för vår livsmiljö, arbetar förebyggande och värnar förutsättningarna för ett gott liv i ett socialt, ekonomiskt och miljömässigt perspektiv.				
	Är välkomnande och inbjuder till medskapande - internt och externt - för en utvecklande samhällsservice och ökad attraktivitet				

= Målet uppfyllt

KS - Kommunstyrelsen

= Målet delvis uppfyllt

BN - Byggnadsnämnden

= Målet uppfylls inte

SN - Socialnämnden

KUN - Kultur- och utbildningsnämnden

Alla tre fullmäktiges mål uppfylls.

KS bedömer att 100% av nämndmålen uppnås.

BN bedömer att 33% av nämndmålen nås helt eller 67 % uppnås inte.

SN bedömer att 100% av nämndmålen uppnås.

KUN bedömer att 100 % av nämndmålen uppnås.

Nämndernas handlingar med kommentarer finns i separata dokument med särskilt avsnitt om måluppfyllelse.

Alla tre kommunfullmäktigemålen är helt uppfyllda av verksamheterna trots Covid-19 som följeslagare under 2021.

Höstens lättnader i restriktionerna och att vaccinationsnivån möjliggjorde att verksamheterna kunde genomföra flera av de aktiviteter som var planerade inför året.

Mål: Främjar företagsamhet, företagande och föreningsliv

Målet anses vara uppfyllt.

Mål: Tar ansvar för vår livsmiljö, arbetar förebyggande och värnar förutsättningarna för ett gott liv i ett socialt, ekonomiskt och miljömässigt perspektiv

Målet anses vara uppfyllt.

Byggnadsnämndens delmål att Rutin skall tas fram för ajourhållning av primärkartan har inte genomförts.

Mål: Är välkomnande och inbjuder till medskapande - internt och externt - före en utvecklad samhällsservice och ökad attraktivitet

Målet anses vara uppfyllt.

Byggnadsnämndens delmål att enheten skall genomföra en bodialog är uppfyllt, men däremot inte delmålet med att ha en temapunkt kring myndighetsutövning, då det inte bedömdes passa in i programmet vid genomförd bodialog.

Måluppfyllelse arbetsmiljömål

Kommunfullmäktige beslutade att nedanstående arbetsmiljömål skulle gälla för 2019 i Melleruds kommun (§ 39, 2019). Dessa arbetsmiljömål har gällt även under 2021.

Sjukfrånvaron ska sänkas med målsättning att inte överstiga 5 % 😞

Sjukfrånvaron för 2021 var 7,5 %. En minskning med 0,08 procentenheter från 2020. Sjuktalet ligger fortsatt högt utifrån spåren av pandemin. Cheferna har under pandemin inte haft samma tidsutrymme att kunna arbeta med förebyggande insatser eller lika intensivt med sina rehabiliteringsfall vilket kan vara en parameter i att sjuktalet ligger fortsatt högt sedan innan pandemin. Covid 19 har varit den största bidragande faktorn till att personal varit mer sjuka och längre sjuka de två sista åren.

Kostnaden för korttidssjukfrånvaron ska minska 😊

Kostnaden för 2021 var 10,4 mnkr, vilket innebär en minskning på 0,6 mnkr från föregående års kostnad på 11,0 mnkr. Regeringen har möjliggjort för arbetsgivare att under större delen av pandemin kunna söka tillbaka pengarna för den utökade sjukkostnaden jämfört med 2019. Kostnaden och sjuktalet för korttid har minskat jämfört med 2020 men ligger långt ifrån nivåerna som låg innan pandemin.

Antalet upprättade tillbudsrapporter ska öka 😞

Antalet tillbud/riskobservationer var 189 st vilket innebär en minskning från föregående års antal på 206 st. Det är inom Kultur- och utbildningsförvaltningen som tillbuden minskat vilket troligtvis beror på en personalbrist i pandemins tecken.

Ekonomisk analys

Modellen för ekonomisk analys utgår ifrån den så kallade RK-modellen, vilket omfattar fyra områden: resultat, kapacitet, risk och kontroll. Modellen har utvecklats av Kommunforskning i Väst.

Fotograf: Martin Gustavsson

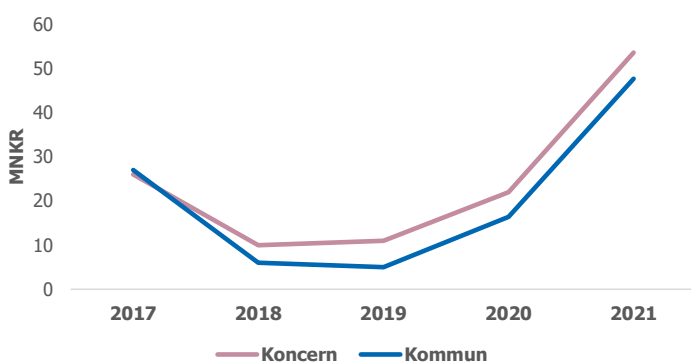
Resultat och kapacitet

Resultat och resultatutveckling

Koncern

Resultatet för den kommunala koncernen uppgår till 54 mnkr, vilket är högre än föregående års resultat på 22 mnkr. Det beror på att kommunen resultat har ökat starkt från föregående år. Skatteintäkterna har ökat, betydligt mer än under ett normalår, vilket har varit omöjligt att förutse. Efter två år med lägre resultat har koncernen för andra året i rad redovisat högre resultat. Detta förklaras delvis av Covid-19 som inneburit lägre underhållskostnader för Melleruds Bostäder, tillfälliga tillskott till följd av pandemin och osäkerheten kring prognoser för skatteintäkter från SKR som under året varierat kraftigt. Nämndernas arbete med en budget i balans har även bidragit till resultatförbättringen från 2020.

RESULTATUTVECKLING

Diagrammet visar att koncernen redovisar ett starkt resultat 2021.

Kommun

Resultatet för kommunen uppgår till 47,7 mnkr, vilket är en ökning mot föregående års resultat med drygt 31 mnkr. Resultatförbättringen är en kombination av nämndernas anpassningar för att uppnå budgetbalans, att skatteunderlagsprognosen utvecklats betydligt mer positivt än vad SKR kalkylerade när budgeten fastställdes och att Covid-19 medfört att vissa verksamheter inte har kunnat bedrivas som vanligt vilket medför lägre kostnader. Resultatet är 31,1 mnkr bättre än budget.

I Melleruds kommun används ett finansiellt nyckeltal/mål som relaterar till hur stor del av skatt och bidrag som blir över när alla kostnader är betalda, d.v.s. resultatets andel av skatt och bidrag. Målet för Melleruds kommun är 2 %, i bokslutet uppfylls detta.

Årets resultat uppgick till 7,0 % av skatteintäkter och utjämningsbidrag. Ett resultat på cirka 2 % brukar betraktas som god ekonomisk hushållning. Då kan en normal investeringsnivå skattefinansieras över en längre tidsperiod. Den senaste femårsperioden uppgår genomsnittet till 3,2 % utan jämförelsestörande poster. Årets starka resultat är en orsak till att genomsnittet är över budgeterad nivå men även tidigare års tillskott från staten för flyktingverksamhet och tillfälliga statsbidrag för Covid-19 har bidragit.

Periodens resultat	2021	2020	2019	2018	2017
Periodens resultat mnkr	47,7	16,4	5,5	5,7	27,4
Exkl. jämförelsestörande poster mnkr	47,7	16,4	4,9	-3,0	27,4
Resultat i förhållande till skatt och bidrag %	7,0	2,5	0,9	1,0	4,7
Exkl. jämförstörande poster%	7,0	2,5	0,8	-0,5	4,7

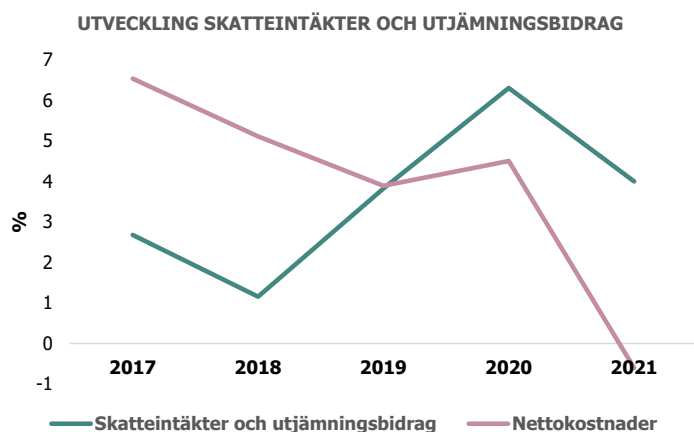
Fotograf: Karolina Wessman

Utveckling av skatte- och statsbidrag samt nettokostnader

Kommun

En förutsättning för en långsiktig hållbar ekonomi är att nettokostnaderna inte ökar snabbare än de intäkter kommunen får genom skatteintäkter och generella statsbidrag.

Nettokostnadsökningen har legat på en hög nivå tidigare år men för 2021 bröts trenden och nettokostnaderna minskade med 0,5% jämfört med 2020. Skatteintäkter och utjämningsbidrag ökade med 4,0 % från 2020. Den höga ökningen av skatteintäkter för 2020 beror på ökat bidrag i kostnadsutjämnningen och tillfälliga statsbidrag till följd av Covid-19. Det är positivt att skatteintäkter och utjämningsbidrag återigen ökar mer än nettokostnaderna, vilket är nödvändigt för att ha kontroll på ekonomin och inte försvaga kommunens finansiella ställning.

Diagrammet visar att nettokostnaderna har minskat från 2020.

Utveckling av intäkter och kostnader

Kommun

Verksamhetens intäkter, avgifter och specialdestinerade statsbidrag uppgår till 184 mnkr. Det är 7 mnkr lägre än vid föregående bokslut. Minskningen förklaras till största del av lägre bidrag för sjuklönekostnader och Covid-19 samt minskade ersättningar från Migrationsverket. Försäljningsintäkter har också minskat som en följd av Covid-19.

Verksamheternas kostnader uppgår till 783 mnkr vilket är en minskning med 15 mnkr från 2020. Personalkostnaderna är oförändrade från föregående år. Månadslönerna har ökat medan kostnader för timlön, ob- juresättning och förändring av semesterskulden har minskat. Personalkostnadernas andel av de totala kostnaderna har ökat från 68,1 % till 69,4 %.

Trots ökade kostnader för interkommunala ersättningar har kostnaderna för köp av verksamhet minskat. Det största orsaken är minskade kostnader med 8 mnkr avseende HVB-hem och familjehemsvård för barn och unga. Kostnader för försörjningsstöd har minskat med 3 mnkr och för tillfälligt inhyrd personal är kostnaderna 6 mnkr lägre än föregående år. De minskade kostnaderna är en följd av de åtgärder som nämnderna vidtagit för att uppnå en budget i balans.

Avskrivningarna är 3 mnkr högre än föregående år. En ökning med 12 % som beror på byggnation av Ängenäs särskilda boende. Avskrivningarnas andel av nettokostnaderna ökar med 0,6%. Under en 10-årsperiod har avskrivningarnas andel av nettokostnaderna ökat med 1 %.

Finansnettot

Kommun

Det negativa finansnettot, där finansiella kostnader är större än finansiella intäkter, uppgår till -2,1 mnkr. En minskning med 1,1 mnkr mot föregående år. Detta beror på lägre räntekostnader och innebär att mer av skatteintäkterna kan användas till verksamhet.

Nettokostnadsdel

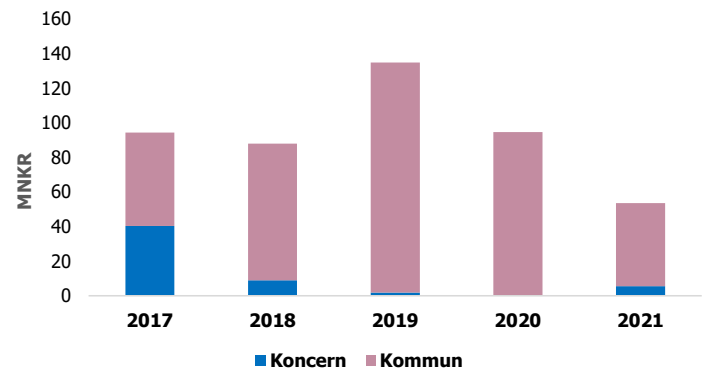
Kommun

En förutsättning för att hålla en god ekonomisk hushållning är att balansen mellan intäkter och kostnader är god. Nettokostnadsandelen är ett mått på denna balans. Intäkter som verksamheten tar in i form av avgifter/taxor, bidrag mm minskat med resultaträkningens alla kostnadsposter ger verksamhetens nettokostnad. Detta belopp skall sedan med marginal täckas av skatteintäkter och bidrag. Ett viktigt, och i kommunalverksamhet vanligt, finansiellt nyckeltal är hur stor andel av skatteintäkterna som går åt för att täcka nettokostnaden. Riktningen brukar sättas till 97-98%.

Av nedan tabell framgår att verksamhetens andel av skatt och bidrag uppgår till 93 % för år 2021. Utrymmet som kvarstår upp till 100 %, samt avskrivningsutrymmet kan förenklat sägas användas till amortering eller skattefinansiering av investeringar. I bokslutet uppgår detta belopp till 78,3 mnkr. Den låga nettokostnadsandelen har medfört att investeringarna har skattefinansierats och amortering har gjorts.

Nettokostnadernas andel av skatt och bidrag %					
%	2021	2020	2019	2018	2017
Verksamhetens intäkter och kostnader (netto)	88,2	92,8	94,7	94,5	91,0
Planenliga avskrivningar	4,5	4,2	4,1	4,2	4,0
Finansnetto	0,3	0,5	0,4	0,4	0,4
Nettokostnadsandel	93,0	97,5	99,1	99,0	95,3
Resultatets andel av skatt & bidrag	7,0	2,5	0,9	1,0	4,7

INVESTERINGSVOLYM

Lägre investeringsnivå än budgeterat

Koncern

Investeringarna i koncernen uppgår till 54 mnkr, varav kommunen stod för 48 mnkr. Investeringarna har i genomsnitt uppgått till 93 mnkr de senaste fem åren. Det höga investeringsnivån beror på byggandet av det särskilda boendet Ängenäs.

Kommun

Investeringarna uppgår till 47,6 mnkr, vilket är 85,6 mnkr lägre än budget.

Större investeringar är:

- Ombyggnad av Fagerlidshemmet 13 mnkr (Fastighet)
- Sanering ovidkommande vatten 8 mnkr (VA)
- Reinvestering asfalt 5 mnkr (Gata-park)

Större avvikelser mot budget är:

Skattefinansierad verksamhet

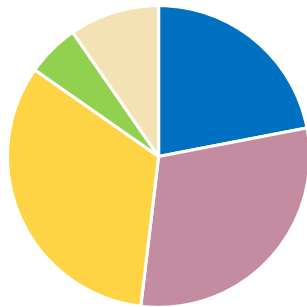
- Ängenäs (23 mnkr)
- Västerråda (2 mnkr)
- Renovering Bergs (3 mnkr)

Affärsverksamhet:

- Nya intagsledningar Vita Sannar (8 mnkr)
- Sanering ovidkommande vatten (12 mnkr)
- Sverkersbyn överföringsledningar (15mnkr)
- Pannor nya miljökrav (7 mnkr)

Av investeringarna avsåg 38 % de affärsdrivande verksamheterna VA, renhållning och fjärrvärme. Investeringar i fastigheter utgjorde 22 % och Gata-park utgjorde 30 %.

**INVESTERINGAR PER VERKSAMHET
ANDEL AV TOTALA INVESTERINGAR**

■ Fastighet ■ Gata-Park ■ VA ■ Renhållning-Fjärrvärme ■ Övrigt

Diagrammet visar andelen investeringar per verksamhet. Mest investeringar gjordes i gata-park verksamheten med 30 %.

Den totala budgeten för Ängenäs var 140 mnkr. Av detta har 127 mnkr förbrukats. Gynnsamma väderförhållande vid byggnationen, bra samarbete mellan entreprenörer, beställare och verksamhet där alla har haft ett ekonomiskt tänk och gjort kostnadseffektiva val har gjort att projektet kunnat genomföras till en lägre kostnad än budget. Projektet följde tidplanen så slutbesiktning kunde genomföras enligt plan och utan större anmärkningar. Kommunen har även erhållit statligt investeringsbidrag på 11 mnkr för att tillhandahålla bostäder för äldre personer. Projektet slutredovisas 2022.

I avsnittet investeringsredovisning per nämnd kommenteras större avvikelser per projekt.

Över tid är det viktigt att så stor del som möjligt av investeringarna finansieras via de medel som tillförs från den löpande driften - självfinansieringsgraden uppgår i så fall till 100%. Det innebär att kommunen kan skattefinansiera investeringar, vilket i sin tur innebär att kommunen inte behöver låna till investeringar. Detta leder till att stärka den långsiktiga betalningsberedskapen i form av förbättrad soliditet. För 2021 gjorde det höga resultatet att investeringarna kunde finansieras av den löpande driften. Under 2018 till 2020 var självfinansieringsgraden låg, vilket till stor del förklaras av byggandet av Ängenäs och lägre resultat 2018 och 2019.

	2021	2020	2019	2018	2017
Investeringsvolym (mnkr)	48	94	133	81	51
Investeringsvolym / skatteintäkter (%)	6	12	17	10	7
Periodens avskrivningar (mnkr)	31	27	25	25	23
Självfinansieringsgrad* %	166	46	23	38	99

*Självfinansieringsgraden av investeringarna mäter hur stor andel av investeringarna som har finansierats med årets resultat plus avskrivningar. 100 % innebär att kommunen har självfinansierat samtliga investeringar som utförts under året.

Låneskuld

Koncern

År / mnkr	2021	2020	2019	2018	2017
Koncern upplåning	424	505	461	324	322
Kommun upplåning	326	346	281	141	141

Koncernens låneskulder har ökat sedan 2017. Det beror på ökad nyupplåning i kommunen. Från 2020 har kommunens låneskuld minskat med 20 mnkr och Melleruds Bostäder har amorterat 1 mnkr på befintliga lån. Melleruds Bostäder har en lånevolym på 158 mnkr. En aktuell marknadsvärdering visar på ett totalt marknadsvärde på 343 mnkr avseende bolagets fastigheter. Det bokförda värdet är 183 mnkr.

Skuldsättningsgrad

År / %	2021	2020	2019	2018	2017
Total skuldsättningsgrad	58 %	62 %	59 %	52 %	53 %
Varav avsättningsgrad	1 %	1 %	2 %	2 %	2 %
Varav kortfristig skuldsättningsgrad	15 %	17 %	17 %	24 %	27 %
Varav långfristig skuldsättningsgrad	41 %	44 %	40 %	26 %	24 %

Kommun

Det starka resultatet innebar att årets investeringar kunde finansieras via egna medel och gjorde det möjligt att tillfälligt amortera på låneskulden. Investeringsnivån var lägre än budgeterat till följd av tidsförskjutningar av projekt. Investeringsnivån kommer därför bli högre de kommande åren och det är därför nödvändigt att ha ett resultat som kan finansiera investeringarna i den skattefinansierade verksamheten, annars försämras kommunens finansiella ställning. Ökad upplåning innebär ökade räntekostnader vilket medför att det blir mindre pengar kvar till verksamheten.

Fotograf: Martin Gustavsson

Risk - Kontroll

Likviditet ur ett riskperspektiv

Kommun

Kassalikviditeten är ett mått på kommunens kortsiktiga betalningsberedskap. En oförändrad eller ökande kassalikviditet i kombination med en oförändrad eller förbättrad soliditet är ett tecken på att kommunens totala finansiella handlingsutrymme har stärkts. Kassalikviditeten räknas fram genom att ta omsättningstillgångar exklusive lager och dela med kortfristiga skulder. Normalt eftersträvas ett riktvärde på 100% för kassalikviditeten. Det innebär att korta tillgångar är lika stora som korta skulder. I kortfristiga skulder ingår emellertid en semesterlöneskuld som utgör cirka 20–30 % av de kortfristiga skulderna. Den förändras normalt inte i någon större omfattning under året och utgör därför ingen större belastning på likviditeten. Detta innebär att en nivå på över 70–80% tryggar den kortsiktiga betalningsberedskapen. Per den 31/12 var kassalikviditeten 115%. Det är högre än vid samma tidpunkt föregående år då kassalikviditeten var 105 %.

Kommunens likviditet, 51,2 mnkr per 31/12 är en ögonblicksbild. Kommunen har en checkkredit på 20 mnkr i Dalslands sparbank, vilken inte utnyttjats under året.

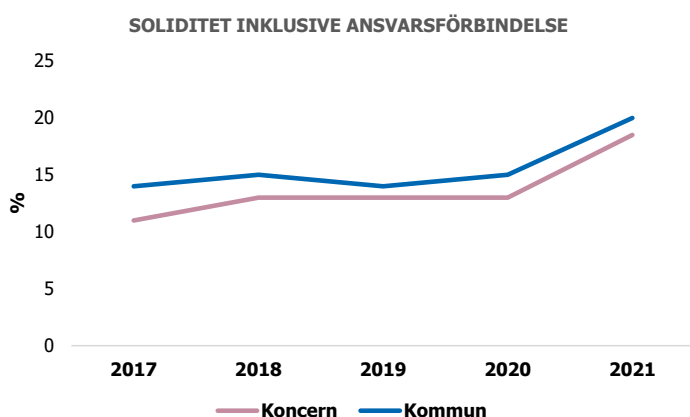
Likviditetsplaneringen kompliceras av att beslut och utförande av investeringar inte följs åt. Sista december hade 48 mnkr av investeringsbudgetens på 133 mnkr utförts, planerad upplåning har inte utförts. Det var ca 10 mnkr lägre än i prognosen i augusti, vilket innebär försvårad likviditetsplanering

Konsekvensen blir att investeringsobjekt på ca 55 mnkr förs över till budgetåret 2022 och att investeringsbudgeten omfattar ca 160 mnkr - vilket i sin tur kräver ytterligare lånefinansiering.

Soliditet ökar

Soliditeten är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme. Måttet visar i vilken utsträckning kommunens tillgångar har finansierats med eget kapital respektive skulder.

Koncern

De höga resultatet i kommunen under 2021 förbättrade soliditeten till 19 %. I riket var vid föregående årsskifte kommunkoncernernas genomsnittliga soliditet 20%

Kommun

Melleruds kommun har med en bra resultatutveckling fått en soliditet som är strax under genomsnittskommunen. För uppfyllande av god ekonomisk hushållning är det viktigt att soliditeten över en längre period inte försvagas utan utvecklas i positiv riktning.

Kommunens långsiktiga betalningsförmåga har stadigt förbättrats. Soliditeten inkl. ansvarsförbindelse för pensioner uppgår till 20,0 %. I riket var vid föregående årsskifte kommunernas genomsnittliga soliditet 22%. Soliditeten inklusive ansvarsförbindelsen har ökat från föregående bokslut. Orsaken är det höga resultatet. Kommunens långsiktiga betalningsförmåga har stadigt förbättrats. Soliditeten har ökat från -0,8 % 2015 till 20,0 % 2021. Orsaken är höga resultatnivåer vissa år och att ansvarsförbindelsen inte längre ökar utan amorteras ned genom pensionsutbetalningarna. Det extremt låga ränteläget håller ned ränteuppräknigen av pensionsskulden.

%	2021	2020	2019	2018	2017
Soliditet	20	15	14	15	14
Soliditet exkl. ansvarsförbindelse	42	38	41	48	47

Pensionsskuldens utveckling

Kommunerna redovisar pensionerna enligt den så kallade blandmodellen. Blandmodellen innebär att den större delen av pensionsskulden redovisas utanför balansräkningen. Pensionsförpliktelse är en skuld till de anställda. För perioden före 1998 betalades inte någon pension löpande under intjänandet av pensionsrätten. Det innebär att kommunen har en skuld som vid årsskiftet uppgår till 199 mnkr (föreg. år 202 mnkr) inklusive löneskatt. RIPS- kommittén fattade beslut om ändrade livslängdsantagande för beräkning av pensionsskulden. Detta påverkade kommunens pensionsskudskostnader marginellt eftersom kommunen har en försäkringslösning för den förmånsbestämda ålderspensionen. Kommunen betalar in en premie löpande till försäkringsbolaget som sedan tar över de framtida pensionsutbetalningarna.

Total pensionsskuld inklusive särskild löneskatt Mnkr	2021	2020
Pensionsförpliktelse avsättning	7	6
Pensionsförpliktelse ansvarsförbindelse	192	193
Summa	199	202
Pensionsförpliktelse som tryggats genom försäkring	44	39

Kommunala borgensåtaganden

Villkoren för kommunens borgensåtaganden regleras i kommunens finanspolicy. Grunden är en restriktiv hållning för borgensåtagande gentemot andra än helägda företag.

AB Melleruds Bostäder har en total borgenram på 190 mnkr, varav bolaget har utnyttjat 158 mnkr. Bolaget redovisar en soliditet på 16,7 %. Risk för infriande av borgen bedöms som låg.

Kommunen är i borgen för 40 % av lån till egna hem enligt kreditgarantiförordningen (1991:1924), kravet på kommunen att ge garanti upphörde 1993 och beloppet minskar stadigt.

Nätaktiebolaget Biogas Brålanda har en total borgensram om 4 mnkr. Kommunens andel som grundar sig på ägarförhållandet 18 %, är 0,7 mnkr, varav 0,6 mnkr var utnyttjad vid årsskiftet.

Skålleruds Fiberförening har erhållit borgen med 4 mnkr, varav föreningen har en avvecklande kredit som nu uppgår till 2,1 mnkr.

Förutsättningen för borgensåtagande var att medlemmar utökade medlemsinsatsen samt att en avgift infördes som täckte amortering och ränta på upptagen kredit. Risken för infriande av borgen bedöms som liten. Melleruds kommun har tillsammans med Bengtsfors kommun ett borgensåtanade på 1,5 mnkr för stiftelsen Dal Västra Värmlands Järnväg, varav 1 mnkr var utnyttjad vid årsskiftet.

Borgensåtaganden	Tkr
AB Melleruds Bostäder	157 962
Egnahem och småhus	5
Nätaktiebolaget Biogas Brålanda	645
Skålleruds fiberförening	2 059
Stift. Dal Västra Värmlands Järnväg	1 000
Summa	161 671

Kommunalskatt

Melleruds skattesats uppgår till 22,60 kr/skr. Senaste förändring av skattesatsen var 2011 då skatten sänktes med 9 öre i samband med skatteväxling. Genomsnittet i regionen var 21,38 % och i riket 20,71 %. Mått i relation till rikets medelskattekraft utgör Melleruds beskattningsbara inkomst per invånare 79 %.

Stort budgetöverskott för kommunen

Årets resultat uppgår till +47,7 mnkr, vilket är +31,1 mnkr bättre än budget. Den främsta orsaken är högre intäkter till följd av bättre utveckling av skatteunderlaget, + 17,7 mnkr och lägre kostnader för nämnderna till följd av åtgärder för att uppnå budgetbalans + 10,1 mnkr. Covid-19 har medfört att vissa verksamheter inte har kunnat bedrivas som vanligt vilket medfört lägre kostnader.

Avvikelse mot budget, Mnkr	Prognos 1	Prognos 2	Bokslut
Kommunfullmäktige	0,0	0,0	+0,2
Kommunstyrelsen	+1,3	+3,8	+7,4
- varav Ks Administrativa förvaltning	+1,3	+4,5	+8,1
- varav Ks Samhällsbyggnadsförvaltning	0,0	-0,7	-0,7
- varav affärsverksamhet	-1,9	-2,6	0,0
Byggnadsnämnden	-0,1	+0,2	+0,6
Kultur- och utbildningsnämnden	-6,5	-4,5	-3,8
Socialnämnden	-3,8	-0,0	+5,7
Nämndernas budgetavvikelse	-9,1	-0,5	10,1
Finansen (pensioner mm)	+0,8	0,0	+2,9
Skatt & bidrag	+12,6	+13,7	+17,1
Finansnetto	+0,5	+0,5	+1,1
Summa avvikelser mot budget	+4,8	+13,7	+31,1
Budgeterat resultat	+16,6	+16,6	+16,6
Prognos / årets resultat	+21,4	+30,3	+47,7

Nämnderna

Nämnderna redovisar ett överskott på +10,1 mnkr, motsvarande en avvikelse på 1,6 % av nettobudgeten. Kultur- och utbildningsnämndens underskott har minskat från prognos 2 medan kommunstyrelsens överskott har ökat ytterligare. Socialnämnden som i prognos 1 beräknade ett underskott har genom handlingsplaner och ökade statsbidrag en positiv budgetavvikelse i bokslutet. Nämndernas utfall kommenteras kort under avsnittet driftredovisning. Nämndernas egna rapporter finns i separata handlingar.

Finansen

Övriga poster inom finansen redovisar sammantaget ett överskott på +2,9 mnkr. Pensionskostnaderna är -4,0 mnkr högre än budget. Kommunen har erhållit ersättning för höga sjuklönekostnader med +5,3 mnkr. Nämnderna har erhållit kompensation för merkostnaderna för sjukfrånvaron, överstigande sjuklönekostnader för 2019. Återstående bidrag på +3,3 mnkr redovisas som ett överskott på finansen. För arbetsgivaravgifterna redovisas lägre kostnader än budget delvis på grund av sänkt arbetsgivaravgifter för unga och anställda över 65 år.

Covid-19

Covid-19 har medfört både ökade och minskade kostnader för nämnderna. Kommunstyrelsen har haft intäktsbortfall för Rådahallen och nedsättning av hyror men samtidigt haft lägre kostnader för bland annat färdtjänst och friskvårdsbidrag. Kultur- och utbildningsnämnden har haft ökade kostnader för sjukfrånvaro. Socialnämnden har haft ökade kostnader under året. De bidrag som nämnden erhållit från staten 2021 avser decembers kostnader 2020. Kommunen har därtill som tidigare nämnts erhållit ersättning för sjuklönekostnader.

Skatteintäkter och utjämningsbidrag

Prognosen från Sveriges kommuner och regioner (SKR) för skatteintäkter har under de senaste 12 månaderna varierat kraftigt och varit osäker med anledning av pandemin. Skatteintäkter och bidrag redovisar en budgetavvikelse på +17,7 mnkr. Högre utveckling av skatteunderlaget än SKR:s prognoser (4,6 %) samt fler invånare 1 november 2020 än vad som var beräknat (9 292 mot 9 210) är orsakerna.

Kommunen har erhållit två generella statsbidrag som fördelats ut till nämnder som tilläggsanslag. Kultur- och utbildningsnämnden har erhållit 1 mnkr i tilläggsanslag avseende bidraget ”skolmiljarden” och socialnämnden har erhållit 5 mnkr i tilläggsanslag avseende bidraget ”säkerställa god en god vård och omsorg om äldre”.

Finansnettot

Finansnettot, skillnaden mellan ränteintäkter och räntekostnader, har en positiv budgetavvikelse på + 1,1 mnkr beroende på lägre räntekostnader än budget. Vilket beror på låg ränta och lägre låneskuld än budgeterat.

Prognossäkerhet och budgetföljsamhet

En god prognossäkerhet innebär att det finns goda förutsättningar till att anpassa sig efter förändrade planeringsförutsättningar. Budgetföljsamhet är ett annat mått på finansiell kontroll.

Prognos för årets resultat var i prognos 1 + 21,4 mnkr, prognos 2 +30,3 mnkr och bokslutsutfallet blev + 47,7 mnkr. Förändring beror dels på förbättrat skatteunderlagsprognos + 5 mnkr men framförallt på ett bättre utfall för nämnderna med 10 mnkr från prognos 2.

I prognos 1 var nämndernas prognos -9,1 mnkr mot budget och i delårsbokslutet -0,5 mnkr. I bokslutet blev det slutliga utfallet +10,1 mnkr. Förbättringarna är ett medvetet arbete med åtgärder för att minska underskottet för att uppnå en budget i balans. Socialnämnden prognostiserade en budgetavvikelse i prognos 1 på -3,7 mnkr och resultatet i bokslutet blev ett utfall mot budget på +5,7 mnkr. Delvis är detta orsakat av vidtagna handlingsplaner inom Individ- och familjeomsorg som fick snabbare effekt än beräknat. Inom kommunstyrelsen verksamheter har prognosen även där förbättrats. Till viss del beroende på återhållsamhet efter prognos 1 för att balansera upp övriga nämnders underskott. Prognossäkerhet måste dock förbättrats för att undvika att felaktiga beslut fattas.

Avslutande kommentarer

Årets resultat har förbättrats från föregående år både för kommunen och koncernen. Flertalet av Sveriges kommuner redovisar stora överskott för 2021. Osäkerheten gällande skatteprognoserna har varit stora och skatteunderlaget har utvecklats betydligt starkare än budget. De ekonomiska förutsättningarna framåt är osäkra till följd av Covid-19:s påverkan på världsekonomin och dess påverkan på skatteunderlaget. Nämnderna har under året arbetat med åtgärder vilket gett effekt. År 2022 ser förhållandevis ljusst ut under förutsättning att ”verksamhetsskulder” inte byggs upp och skatteintäkterna blir enligt budgeterat. En del verksamheter har haft lägre kostnader till följd av Covid -19 och detta kommer medföra något ökade kostnader mot 2021.

Kommunen har inför 2022-2024 erhållit extra generella statsbidrag, vilket är positivt, men osäkerheten kring de tillfälliga generella statsbidragen är stor och skapar oklara planeringsförutsättningar. Kommunen har även erhållit andra tillfälliga statsbidrag som trappas ned från 2021 för att upphöra 2023. Inför 2023 och framåt är osäkerheterna kring det ekonomiska läget däremot större. Ett nytt pensionsavtal har tecknats av arbetsmarknadens parter som gäller för 2023. Det kommer medföra en betydande kostnadsökning på ca 1 % av skatteintäkter och utjämningsbidrag. Samtidigt visar befolkningsprognosen på en fortsatt minskning av invånarantalet och det innebär lägre skatteintäkter.

För att uppnå god ekonomisk hushållning är det viktigt att ha god balans mellan löpande intäkter och kostnader. Kommunens resultat i enlighet med Kommunfullmäktiges finansiella mål ska uppgå till 2%. Detta är en miniminivå då kommunen står inför större investeringar. För att skapa goda finansiella förutsättningar bör en stor del av investeringarna skattefinansieras för att minska upplåningen. Detta innebär att kommunens finansiella handlingsutrymme stärks. En ökad upplåning innebär ökade räntekostnader och mindre medel till verksamheten. Samtidigt som även ett minskat invånarantal innebär lägre skatteintäkter och det medför även det mindre medel till verksamheten.

Fotograf: Michel Drewitz

Finansiell profil

Finansiell profil

Kommunforskning i Väst sammanställer årligen den finansiella profilen för samtliga kommuner i Västra Götaland och Halland. Den speglar ekonomin ur fyra aspekter (resultat, kapacitet, risk, kontroll) med åtta nyckeltal. Värdena är relativa utifrån en normalfördelningskurva där fem är kommungruppen med starkast värden och ett svagast. Syftet är att redovisa hur Melleruds kommun har utvecklats finansiellt under 2018–2020 i förhållande till övriga kommuner i Västra Götalandsregionen samt Hallands län.

Kommun

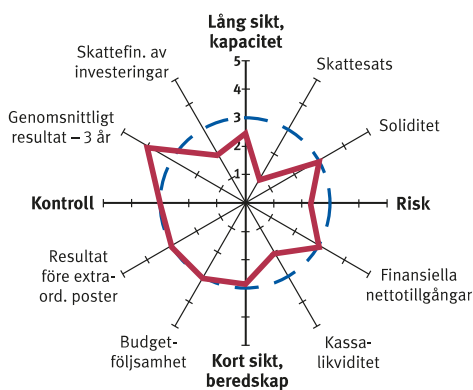
Melleruds finansiella utveckling under treårsperioden har försvagats jämfört med snittet i riket. Mellerud uppvisade en svagare resultatutveckling mellan 2018 och 2020 och ett lägre resultat under 2020 jämfört med snittet i länet. Melleruds resultat i förhållande till verksamhetens kostnader uppgick till 2,1 % för 2020, motsvarande siffran i länen var 4,1 %. Mellerud redovisade under 2020 det 10:e svagaste resultatet i länet. Detta innebar en 2:a i den finansiella profilen, vilket var en försvagning jämfört med 2018 och 2019, då kommunen fick 3:or.

Melleruds soliditet på 15%, som är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme, är lägre än snittet i länet på 23 %. Melleruds soliditet har inte utvecklats lika positivt som snittet i länet. Melleruds skattesats för 2020 på 22,60 kronor, var 91 öre högre än genomsnittet i länet. Mellerud hade 2020 den 5:e högsta skatten i länet. Skattesatsen är ett nyckeltal som speglar kommunens långsiktiga handlingsberedskap i förhållande till andra kommuner i länet, eftersom en jämförelsevis låg skattesats innebär en potential att stärka intäktsidan genom ett ökat skatteuttag.

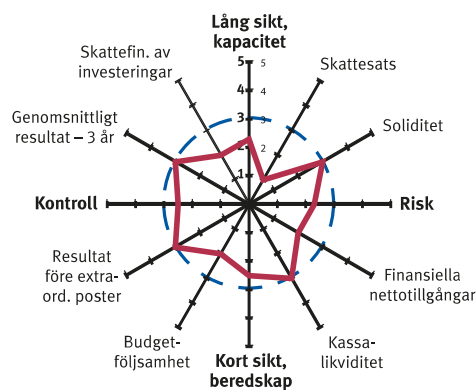
Melleruds resultatnivåer behöver förbättras, till minst 2,5 %-3 % i förhållande till skatteintäkter och utjämningsbidrag, för att möta kommande investeringar och framtida utmaningar. Det höga resultatet 2020 förklaras till stor del av ökat statsbidrag och tillfälligt minskade kostnader för covid-19.

Därför är det av största vikt att Mellerud fortsätter arbeta med att skapa ett finansiellt utrymme, eftersom de närmaste åren förväntas bli tuffa på grund av att kommunerna står inför utmaningar som fortsatt ökade investeringar och ökade behov hänförliga till befolkningsförändringar. Antal äldre ökar samtidigt som invånarantalet minskar. Detta innebär att kostnaderna för kommunala tjänster kommer att öka betydligt snabbare än tidigare. Med största säkerhet kommer inte skatteunderlagets tillväxt att räcka för att möta uppräknade faktorer. En viktig del för att minimera skatthöjningar och/eller minimera besparingar är att effektivisera verksamheten genom att göra kvalitativa analyser som visar på olika effektiviseringsmöjligheter.

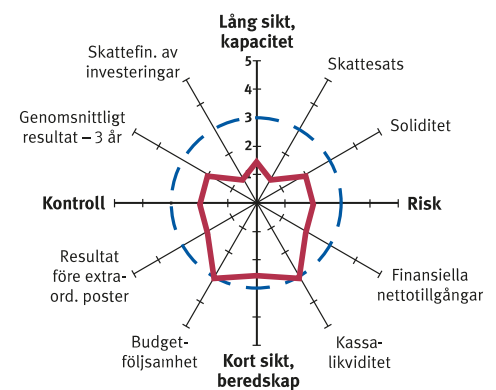
Mellerud 2018

Mellerud 2019

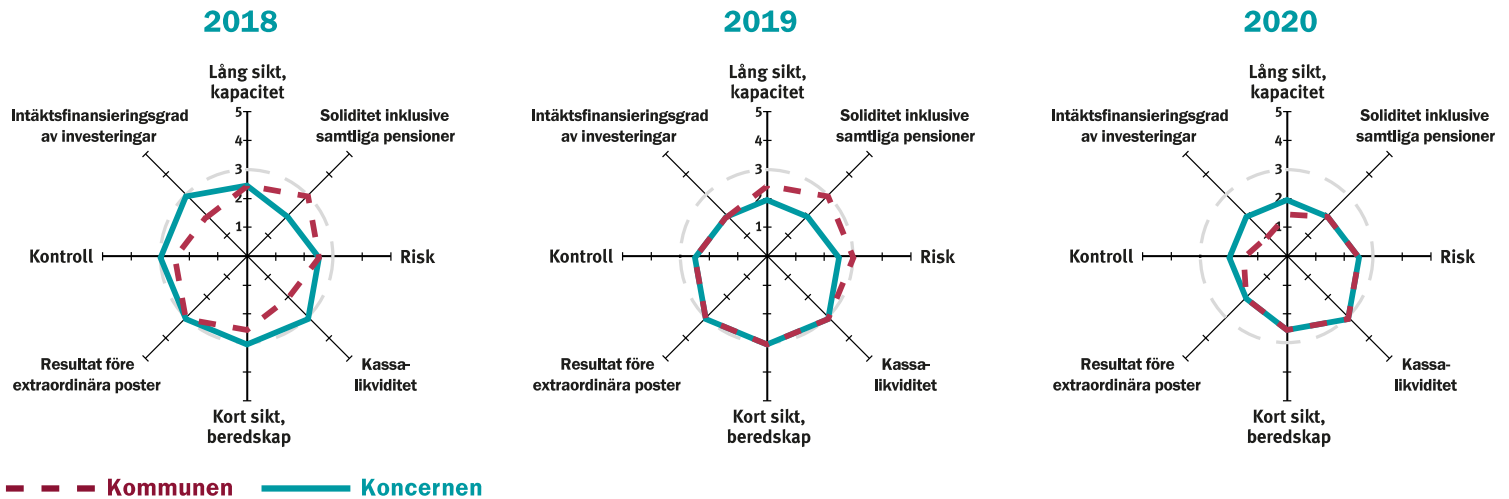

Mellerud 2020

Koncernen

Mellerud kommunkoncerns finansiella utveckling mellan 2018 och 2020 resulterade i en försvagad finansiell profil. Detta innebär att utifrån profilen, jämfört med snittet i länen, hade Mellerud vid utgången av 2020 ett svagare utgångsläge än under 2018.

Källa: Kommunforskning i Västsverige

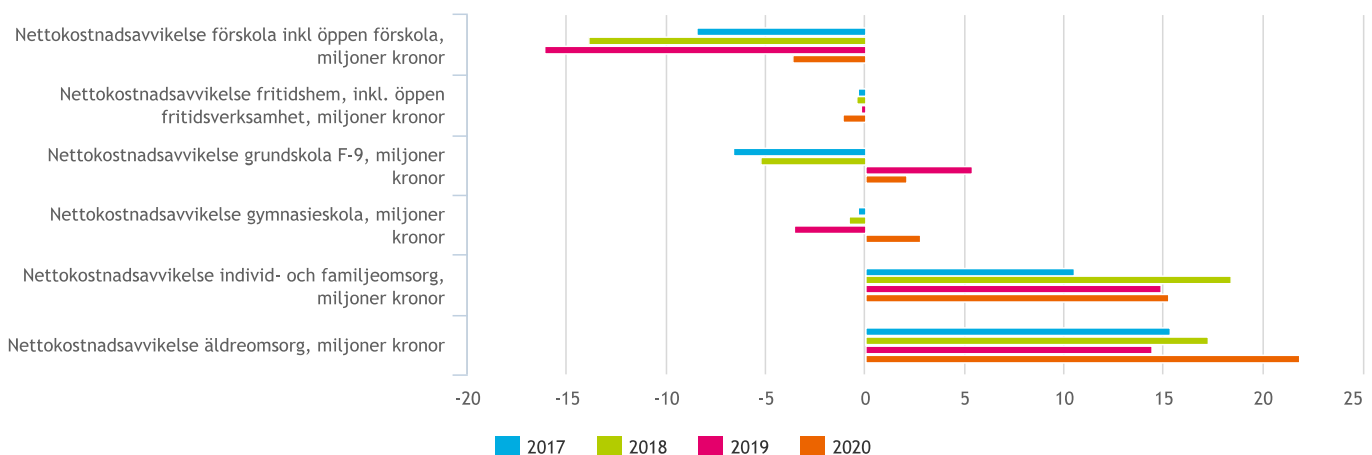
Verksamhetens kostnader

För vissa verksamheter finns en framräknad referenskostnad per kommun. I den tas hänsyn till geografiska, socioekonomiska och demografiska strukturer m.m. som t.ex antal barn med utländsk bakgrund, hushåll med låg inkomst, gleshet, val av program, andel med sjukpenning, hemtjänst i glesbygd, ohälsa, utbildningsnivåer. Har man ett positivt värde, över 0 mnkr, har man en dyrare kostnad än referenskostnaden. Det kan vara en medveten politisk satsning, en ambitionssatsning eller så bedrivs inte verksamheten effektivt.

I diagrammet nedan visas nettokostnadsavvikelsen mot framräknad referenskostnad för 2017 - 2020. Nettokostnaderna inom äldreomsorg och individ- och familjeomsorg var betydligt högre än vad struktur kräver med 22 mnkr respektive 15 mnkr.

Nettokostnadsavvikelse, miljoner kronor

(Alla år)

Balanskravsresultat

Balanskravsutredning Mnkr	2021	2020	2019
Årets resultat	47,7	16,4	5,5
Samtliga realisationsvinster	-	-	-0,6
Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	-	-	-
Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	-	-	-
Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-	-	-
Återföring av orealiserade vinster och förluster	-	-	-
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	47,7	16,4	4,9
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	-1	-2,4	-
Användning av medel från resultatutjämningsreserv	-	-	-
Årets balanskravsresultat	46,7	14,0	4,9

Balanskravet är lagstadgat enligt kommunallagen och innebär att intäkterna måste överstiga kostnaderna, dvs resultatet måste vara större än noll. Ett negativt resultat måste regleras inom tre år. I förvaltningsberättelsen ska det framgå en balanskravsutredning där det klart framgår resultat efter balanskravsutredning och före avsättning till resultatutjämningsreserv (RUR).

Sedan 2013 är det möjligt för kommuner att tillämpa resultatutjämningsreserv för att under vissa förutsättningar föra medel mellan olika år. Enligt kommunfullmäktiges riktlinjer, 2013-09-25 § 72, kan en reservering till RUR göras med högst det belopp som motsvarar det lägsta av antingen den del av årets resultat eller den del av årets resultat efter balanskravsjusteringar, som överstiger 1 % av skatteintäkter samt statsbidrag och utjämning. Kommunfullmäktige har även beslutat om att resultatutjämningsreserven inte ska överstiga 4 % av intäkter från skatter och utjämningsbidrag.

Ingående värde för resultatutjämningsreserven är 26,1 mnkr. Resultatutjämningsreserven är en del av kommunens egna kapital som uppgår till 363,2 mnkr (171 mnkr inklusive ansvarsförbindelsen). Det finns ingen likvid fond som innehåller RUR, vid en eventuell disposition så får det ske utifrån de finansiella förutsättningar som råder vid det tillfället - en utökning av låneskulden är ett sätt, förutsatt att det finns utrymme inom det finansiella målet.

Den maximala avsättningen enligt fullmäktiges regler är för närvarande 27,1 mnkr, vilket motsvarar 4% av 2021 års intäkter från skatter och bidrag. En avsättning till resultatutjämningsreserven görs med 1,0 mnkr och resultatutjämningsreserven uppgår därefter till 27,2 mnkr.

I den statliga utredningen: God kommunal hushållning föreslås att reservering av överskott till resultatutjämningsreserv försvinner. I stället föreslår utredningen att reservering av del av årets resultat får göras till en resultatreserv, under förutsättning att vissa villkor uppfylls.

Väsentliga personalförhållanden

Koncern

Totalt var 900 personer anställda vid årets slut i Melleruds Bostäder och Melleruds kommun, av dem arbetade 98 % i kommunen och av dem var 80 % kvinnor.

Kommun

	2021	2020
Antal tillsvidareanställda	886	869
-varav kvinnor	720	722
-varav män	166	147
-varav anställda under 39 år	283	245
-varav anställda 40–49 år	175	183
-varav anställda 50–59 år	268	284
-varav anställda över 60 år	160	166
Antal visstidsanställda (månadsförordnande)	136	146
Totalt antal anställda	1046	1022
Antal årsarbetare	836	813
Antal heltidsanställda kvinnor %	469 (77)	460 (79,5)
Antal heltidsanställda män %	140 (23,5)	119 (20,5)
Medelålder (tillsvidareanställda) år	46,87	47,4
Personalomsättning %	4,89	4,64

Förväntade pensionsavgångar, tillsvidareanställda över 68 år:

	2021	2022	2023
Kommunstyrelseförvaltning	0	0	0
Samhällsbyggnadsförvaltning	2	0	4
Socialförvaltning	0	0	8
Kultur- och utbildningsförvaltning	1	3	9
Totalt kommun	3	3	21
Melleruds Bostäder	0	0	0

Personal- och kompetensförsörjning

Konkurrensen om arbetskraften är stor inom många av kommunens yrkeskategorier, särskilt inom vissa yrkesgrupper så som till exempel lärare, sjuksköterskor, rehab personal, socionomer och undersköterskor. Det kommer ställas höga krav på arbetets innehåll och arbetsförhållanden för att kunna locka rätt kompetens.

En särskild satsning, äldreomsorgslyftet, har skett från regeringen där statliga medel finansierar den del av anställningen som utgörs av utbildning medan arbetsgivaren betalar lön för utförd arbetstid. Modellen innebär alltså att en medarbetare, befintlig eller nyrekryterad, kan vidareutbilda sig utan att förlora inkomst, en satsning som Melleruds kommun valt att gå in i. Äldreomsorgslyftet har kommit att innefatta fler delar, vilket inneburit att det har varit utrymme för fler insatser.

Under 2021 har 4 personer läst till undersköterska varav en idag är färdigutbildad och 5 befintliga undersköterskor har under hösten påbörjat utbildning till specialistundersköterska. 5 personer har gått språkbudsutbildning genom ett samarbete med Tanums kommun och 5 enhetschefer har genomfört en kurs på 7,5 högskolepoäng kallad "Chef- och ledarskap för chefer inom Vård och omsorg och socialtjänst" på Högskolan Väst. En sektorchef har även gått en kurs i att leda digital transformation.

Till följd av förändring i Allmänna Bestämmelser har vi även haft en höjning bland antalet timanställningar som blivit konverterade till tillsvidareanställningar. Det är sammanlagt cirka tjugo personer som konverterats under hösten inom Socialförvaltningen, där en del av dessa konverterade är män. Något vi ser kan ha påverkat den totala statistiken där det både ökat i det totala antalet tillsvidareanställda samt ökat andelen män från 147 under 2020 till 166 under 2021.

Lön, jämställdhetsarbete, fyllnad- och övertidsarbete

Den genomsnittliga heltidslönen för tillsvidareanställda 2020 var 31 061 kr. För 2021 var den genomsnittliga lönen för tillsvidareanställda 31 551kr, en ökning med 490 kr.

En arbetsvärdering och löneöversyn genomfördes i slutet av 2021 och den analys som följde visade att endast marginell skillnad mellan kvinnor och mäns löner fanns med en lönekvot på 99,8%. Detta är en ökning från föregående års lönekvot på 99,4% med 0,4% enheter. Detta är ytterligare ett steg mot kommunens arbete för jämställda löner.

Under 2021 var antalet fyllnadstimmar 8458 (föreg. år 11 958) och övertidstimmar 9594 (föreg. år 7 374). Den stora minskningen av fyllnadstiden beror på arbetet med heltidsresan. Majoriteten av övertidstimmar härrör från socialförvaltningen (6696 timmar). I och med en högre sysselsättningsgrad ökar differensen mellan fyllnadstid och övertid.

Sjukfrånvaro

	2021	2020	2019
Total Sjukfrånvaro	7,5	7,6	5,8
Varav kvinnor	8,6	8,3	6,4
Varav män	4,5	4,5	3,1
Andel sjukfrånvaro över 60 dagar *	35,9	29,2	43,1

*Källa SCB

Den fortsatt höga sjukfrånvaron beror främst på Covid-19, under året har bland annat det generella kravet på att inkomma med läkarintyg ändrats från en vecka till tre veckor. Längden på sjukdom har också blivit längre i och med de striktare restriktioner av att vid minsta symtom för Corona stanna hemma fram till medarbetaren fått bekräftat ett negativt provresultat för viruset.

Sjukfrånvaro fördelat på sjukperiod och förvaltning

Kommunstyrelseförvaltningen	Dag 1-4	Dag 15-90	Dag 91- 2 år	Över 2 år
2021	2,32	1,37	0,25	
2020	2,2	0,25		
2019	1,95	0,13		

Samhällsbyggnadsförvaltningen	Dag 1-4	Dag 15-90	Dag 91- 2 år	Över 2 år
2021	3,26	1,43	0,91	
2020	3,22	0,72		
2019	2,45	1,48	0,72	

Kultur- och utbildningsförvaltningen	Dag 1-4	Dag 15-90	Dag 91- 2 år	Över 2 år
2021	4,53	1,23	1,09	0,27
2020	4,42	1,62	0,8	0,25
2019	2,78	0,87	0,75	0,31

Socialförvaltningen	Dag 1-4	Dag 15-90	Dag 91- 2 år	Över 2 år
2021	4,58	1,98	1,88	0,33
2020	4,95	1,85	1,44	0,41
2019	3,31	1,9	1,47	0,71

Kommunen totalt	Dag 1-4	Dag 15-90	Dag 91- 2 år	Över 2 år
2021	4,27	1,61	1,39	0,25
2020	4,42	1,55	0,98	0,29
2019	2,93	1,36	1,03	0,43

Sjukfrånvaro i % per ålderskategori män/kvinnor

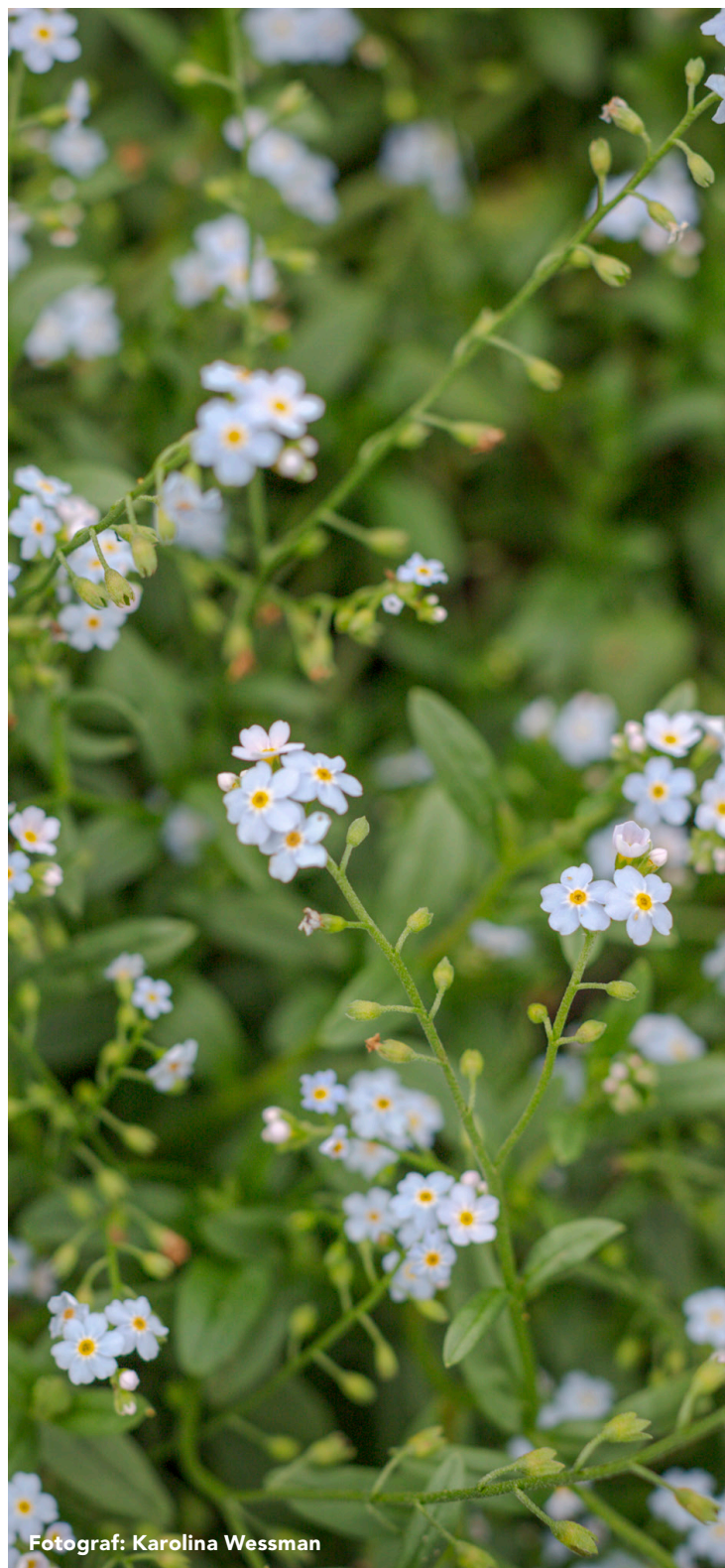
	29 år och yngre	30-49 år	50 år och äldre
Kvinnor	8,6 %	9 %	8,3 %
Män	5,2 %	4,8 %	3,8 %

Arbetsmiljömål

Kommunfullmäktige beslutade att nedanstående arbetsmiljömål skulle gälla för 2019 i Melleruds kommun (§ 39, 2019). Dessa arbetsmiljömål har gällt även under 2021.

Sjukfrånvaron ska sänkas med målsättning att inte överstiga 5 %.

Sjukfrånvaron för 2021 var 7,5 %. En minskning med 0,08 procentenheter från 2020. Sjuktalet ligger fortsatt högt utifrån spåren av pandemin. Cheferna har under pandemin inte haft samma tidsutrymme att kunna arbeta med förebyggande insatser eller lika intensivt med sina rehabiliteringsfall vilket kan vara en parameter i att sjuktalet ligger fortsatt högt sedan innan pandemin. Covid 19 har varit den största bidragande faktorn till att personal varit mer sjuka och längre sjuka de två sista åren.

Fotograf: Karolina Wessman

Kostnaden för korttidssjukfrånvaron ska minska

Kostnaden för 2021 var 10,4 mnkr, vilket innebär en minskning på 0,6 mnkr från föregående års kostnad på 11,0 mnkr. Regeringen har möjliggjort för arbetsgivare att under större delen av pandemin kunna söka tillbaka pengarna för den utökade sjukkostnaden jämfört med 2019. Kostnaden och sjukalet för korttid har minskat jämfört med 2020 men ligger långt ifrån nivåerna som låg innan pandemin.

Antalet upprättade tillbudsrapporter ska öka

Antalet tillbud/riskobservationer var 189 st vilket innebär en minskning från föregående års antal på 206 st. Det är inom Kultur- och utbildningsförvaltningen som tillbuden minskat vilket troligtvis beror på en personalbrist i pandemins tecken som pågått under hösten 2021.

Systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM)

Under året som gått har det införlivats en arbetsmiljöhandbok i kommunen. Handboken har upprättats för att utbilda och vara ett stöd för kommunens chefer i de olika processerna som det systematiska arbetsmiljöarbetet innehåller. Den beskriver hur arbetsgivaren arbetar med det systematiska arbetsmiljöarbetets olika delarna och hur det ska följas upp. För att stötta skyddsombud och chefer i arbetet med den nya handboken hölls en utbildning under början av 2021. Även stödmaterial till arbetsmiljöhandboken för cheferna har upprättats så att de på ett effektivt och pedagogiskt sätt kan utbilda sin personal i kommunens systematiska arbetsmiljöarbete. För att skapa en förståelse och högre kunskap har även kommunens politik fått grundutbildning inom arbetsmiljö vilken också innehöll en presentation av kommunens arbetsmiljöhandbok.

I början av året tillsattes en extern utredning efter att Melleruds kommun fick in anmälningar om kränkande särbehandling inom en av kommunens förvaltningar. Utredningen genomfördes av kommunens företagshälsa; Avonova Hälsa AB som har tidigare erfarenhet av liknande uppdrag. Utredningen visade på att det inte var något i anmälningarna som avses som kränkande särbehandling enligt föreskrifterna om organisatorisk och social arbetsmiljö (AFS 2015:4). Men däremot påtalade Avonova vissa brister inom arbetsmiljön och kom med rekommendationer om vad organisationen bör fokusera på för att verka för en trygg och öppen arbetsmiljö. Under 2021 har ett fokus därför lagts på att utbilda kommunens chefer och skyddsombud inom organisatorisk- och social arbetsmiljö (OSA). En halvdagsutbildning har genomförts i ämnet samt att chefer och skyddsombud har fått en utbildning i konflikthantering och "Det svåra samtalet".

Arbetsmiljöårshjulet i systemet Stratsys hanterar rapportering av aktiviteter för chefer gällande de delar som åläggs arbetsgivaren inom ramen för det systematiska arbetsmiljöarbetet (SAM). Den aktivitet som brister mest i SAM är att utföra den riskanalys som innehåller uppföljningsfrågor gällande det systematiska arbetsmiljöarbetet. Hela 65% har delvis eller inte genomfört denna del i SAM. Aktiviteten behöver utbildas inom och integreras bättre hos kommunens chefer för ökad godkänd aktivitet.

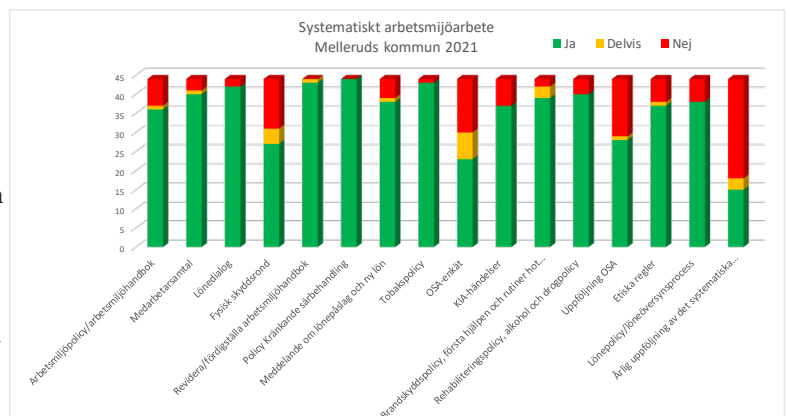
Utöver uppföljningen så är det också den fysiska samt den psykosociala skyddsronden och dess uppföljning som brister i det systematiska arbetsmiljöarbetet. Personalenheten behöver fortsätta med utbildningsinsatser för OSA 2022 för att fortsatt fokusera på att skapa större kunskap och förståelse hos cheferna. I vissa fall har chefsbyten försvårat att hinna med skyddsrondena samt att pandemin påverkat möjligheterna att genomföra och följa upp psykosociala skyddsronden som är en så pass krävande insats där samtliga inom respektive personalgrupp ska involveras. Flertalet chefer har också skjutit upp sina OSA-enkäter till hösten vilket resulterar i att uppföljning av OSA-handlingsplanen inte hunnits genomföras under 2021.

Genomgång av kommunens policys och riktlinjer på arbetsplatsträffar har ökat från år 2020 till 2021, en anledning kan vara det stödmaterial som skapats för cheferna i deras presentationer till medarbetare vilket sparat deras tid men också skapat förutsättningar att skapa engagemang för materialet.

En viss skillnad på genomförande av aktiviteter under första halvåret jämfört med hösten kan utläsas vilket berott på en större grad chefsbyten samt en ny våg av pandemin under hösten. Effekterna av detta kan ha bidragit till medarbetares eventuella upplevelser av brist på sammanhang och delaktighet och att viss information inte nått våra medarbetare i tillräcklig utsträckning.

Policyn avseende kränkande särbehandling har förmedlats i alla kommunens verksamheter och Tobakspolicyn har förmedlats till 43 av 44 verksamheter. Lönepolicy, arbetsmiljöpolicy och arbetsmiljöhandboken är de styrdokument som sämst har förmedlats under 2021.

Majoriteten av alla medarbetare har genomgått en utbildning för att utveckla ett aktivt medarbetarskap under året. Ett aktivt medarbetarskap innebär att medarbetare aktivt bidrar till verksamhetens utveckling och helhet för kommuninvånarnas bästa. Målet är att alla medarbetare i sitt arbete ska kunna känna stolthet över ett väl utfört samhällsuppdrag. Anledningen till att inte alla verksamheter har genomgått utbildningen är de restriktioner som varit på grund av pandemin, då många verksamheter behöver träffas fysiskt för att kunna genomföra utbildningen.

Diagrammet visar det systematiska arbetsmiljöarbetets olika rapporteringsaktiviteter från systemet Stratsys.

Förväntad utveckling

Koncern

Den ekonomiska planeringen är fortsatt osäker till följd av covid-19:s påverkan på världsekonomi och dess påverkan på skatteunderlaget.

Prognoserna för befolkningsutvecklingen i riket innebär en ökning inom åldersgruppen barn och unga samt för äldre. I gruppen äldre är det främst åldersgrupperna 80+ som ökar. Det ställer ökade krav på välfärden. Den demografiska prognosen för Mellerud skiljer sig jämfört med riket. Liksom riket visar prognosen på en ökning i åldersgruppen äldre. För barn och unga förväntas ingen ökning. Mellerud har en hög andel äldre befolkning, ca 28 % av invånarna är över 65 år och år 2025 beräknas andelen öka till 30 %. Både beroende på ökat antal i åldersgruppen och en minskning av antalet invånare. Försörjningsbördan ökar när de som är sysselsatta behöver försörja fler individer. Det ställer stora krav på prioritering av de offentliga resurserna och servicen till medborgarna kan komma att behöva förändras och omprioriteras. Personal- och kompetensförsörjning kommer vara en viktig strategisk fråga för kommunen under en följd av år när andelen äldre ökar i snabbare takt än den arbetsföra befolkningen.

Kommunens nya översiktsplan är ett viktigt verktyg för att långsiktigt arbeta med att förändra utvecklingen. Genom att öka tillgången av områden för bostäder och näringsliv skapas förutsättningar för fler arbetstillfällen och nya invånare, vilket kanske är Melleruds mest strategiska fråga. Efterfrågan och brist på större lägenheter i Melleruds tätort gör att Melleruds Bostäder ser över möjligheten att bygga fler lägenheter.

Låneskulden har fördubblats de senaste åren och den taxefinansierade verksamheten står inför omfattande investeringar. Detta medför att nyupplåningen ökar ytterligare vilket innebär ökade ränte- och kapitalkostnader. Osäkerhet råder om utveckling av kommande ränteläge. Även inom den skattefinansierade verksamheten finns ett fortsatt investeringsbehov. För att ha en långsiktig hållbar ekonomi, värdesäkra kommunens tillgångar och till stor del finansiera den skattefinansierade verksamhetens investeringar med egna medel krävs en resultatnivå på minst 2 %. Melleruds Bostäder har också utmaningar dels avseende stora underhållningsprojekt, dels finns en risk för ökad vakansgrad i Dals Rostock och Åsensbruk.

Kommun

Prognosen för innevarande år är positiv under förutsättning att ”verksamhetsskulder” inte byggts upp, som till exempel försämrat studieresultat, samt att skatteunderlagstillväxten följer SKR:s prognos. Socialnämndens arbete med åtgärder har gett effekt. Kultur- och utbildningsnämnden har fått ett ramhöjande anslag från 2022. Detta innebär att nämnderna är i budgetbalans. Kommunens budgeterade resultat för 2022 uppgår till 3,6 % av skatteintäkter och utjämningsbidrag, för 2023 till 2,1 % och för 2024 till 1,4%. I resultaten ingår två tillfälligt generella statsbidrag på totalt 7 mnkr för åren 2022-2024. Det är positivt men osäkerheten kring de tillfälliga generella statsbidragen är stor och skapar oklara planeringsförutsättningar.

Att resultatnivåerna minskar beror på lägre utveckling av skatteunderlagstillväxten, tillfälliga statsbidrag som trappas ned och en beräknad befolkningsminskning. Därtill har ett nytt pensionsavtal tecknats av arbetsmarknadens parter som gäller från 2023. Det innebär ökade pensionskostnader motsvarande ca 1 % av skatteintäkter och utjämningsbidrag. Det ingår inte i kommunens budgeterade resultat.

Utveckling av kommunens ekonomi framöver är osäker, dels beroende på oklara planeringsförutsättningar från staten gällande statsbidrag, dels gällande skatteintäkternas utveckling som påverkas av befolkningsutveckling och av den ekonomiska utvecklingen i världen. Därtill ökar antalet äldre i kommunen och kravet på ökad välfärd ökar. Det räcker inte med en åtgärd för att klara utmaningen utan flera åtgärder såsom till exempel höjda avgifter, sänkta ambitioner, effektiviseringar och ökad digitalisering. En fortsatt samverkan med andra kommuner inom olika områden är en förutsättning för att klara framtida verksamhet både ekonomiskt och kompetensmässigt.

Fotograf: Martin Gustavsson

Ekonomisk redovisning

Resultaträkning

RESULTATRÄKNING					
Belopp i Mnkr		Kommun		Koncern	
		Bokslut 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2020
Verksamhetens intäkter	Not 2	183,6	191,3	219,1	227,4
Verksamhetens kostnader	Not 3	-782,6	-797,3	-807,1	-820,0
Avskrivningar	Not 5	-30,6	-27,3	-32,8	-31,3
Verksamhetens nettokostnader		-629,5	-633,3	-620,8	-623,9
Skatteintäkter	Not 6	401,6	376,4	401,6	376,4
Generella statsbidrag och utjämning	Not 7	277,7	276,6	277,7	276,6
Verksamhetens resultat		49,8	19,7	58,6	29,2
Finansiella intäkter	Not 8	0,8	1,0	0,5	0,6
Finansiella kostnader	Not 9	-2,9	-4,3	-5,5	-8,1
Resultat efter finansiella poster		47,7	16,4	53,6	21,7
Extraordinära poster					
Årets resultat		47,7	16,4	53,6	21,7

Balansräkning

BALANSRÄKNING					
Belopp i Mnkr		Kommun		Koncern	
		Bokslut 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2020
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar					
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, Byggnader och tekniska anläggningar	Not 10	655,8	630,4	834,2	810,9
Maskiner och inventarier	Not 10	38,5	39,4	39,1	39,8
Övriga materiella anläggningstillgångar					
Finansiella anläggningstillgångar	Not 11	13,4	13,4	10,8	10,9
Summa anläggningstillgångar			683,2		861,6
Omsättningstillgångar					
Förråd m.m.	Not 12	9,3	8,9	9,6	9,2
Fordringar	Not 13	88,0	79,5	88,7	80,4
Kortfristiga placeringar					
Kassa och bank	Not 14	51,2	57,8	77,8	77,5
Summa omsättningstillgångar		148,5	146,3	176,0	167,0
SUMMA TILLGÅNGAR		856,2	829,5	1060,2	1028,6
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital					
Årets resultat	Not 15	47,7	16,4	53,6	21,7
Resultatutjämningsreserv		27,2	26,1	27,2	26,1
Övrigt eget kapital		288,3	273,0	307,7	287,6
Summa Eget kapital		363,3	315,5	388,5	335,4
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner och liknande	Not 16	6,7	6,0	6,7	6,0
Andra avsättningar	Not 17	4,1	4,0	8,4	8,3
Summa avsättningar		10,8	10,0	15,1	14,3
Skulder					
Långfristiga skulder	Not 18,19,20	352,7	364,9	450,9	468,8
Kortfristiga skulder	Not 21	129,4	139,0	205,6	210,1
Summa skulder		482,1	503,9	656,6	680,8
S:A EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		856,2	829,5	1060,2	1028,6
Panter och ansvarsförbindelser					
1. Panter och därmed jämförliga säkerheter					
2. Ansvarsförbindelser					
a) Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulderna eller avsättningarna	Not 22	192,2	193,8	192,2	193,8
b) Övriga ansvarsförbindelser	Not 23	163,4	180,9	163,4	180,9

Kassaflödesanalys

KASSAFLÖDESANALYS					
Belopp i Mnkr		Kommun		Koncern	
		Bokslut 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2020
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat	Not 15	47,7	16,4	53,6	21,7
Justering för av- och nedskrivningar	Not 5	30,6	27,3	32,8	31,3
Förändring av pensionsavsättningar	Not 16	0,7	0,1	0,7	0,1
Förändring av övriga avsättningar	Not 17	0,1	-0,4	0,1	-0,4
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster		0,0	-0,2	1,3	-1,0
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		79,0	43,2	88,5	51,7
Ökning(-)/minskning(+) kortfristiga fordringar	Not 13	-8,5	-16,4	-7,0	-15,1
Ökning(-)/minskning(+) förråd och varulager	Not 12	0,4	0,0	-0,4	0,0
Ökning(+)/minskning(-) kortfristiga skulder	Not 21	-9,6	14,4	-10,7	14,9
Kassaflöde från den löpande verksamheten		60,6	41,1	70,5	51,5
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investering i immateriella anläggningstillgångar					
Investering i materiella anläggningstillgångar	Not 10	-59,5	-98,3	-65,0	-99,0
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	Not 10	0,4	0,1	4,0	0,1
Investeringsbidrag och anslutningsavg.	Not 20	11,9	4,1	11,9	4,1
Förändring leasingtillgång	Not 10	3,6	-2,5		
Förändring leasingskuld	Not 19	-3,6	2,5		
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	Not 11			0,1	0,2
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-47,2	-94,2	-49,1	-94,7
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Nyupptagna lån	Not 18		65,0		111,3
Amortering av skuld	Not 18	-20		-21	-67,4
Ökning långfristiga fordringar	Not 11				
Minskning av långfristiga fordringar					
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-20	65,0	-21	43,8
Periodens kassaflöde		-6,6	11,9	0,4	0,7
Likvida medel från årets början		57,8	45,9	77,5	76,8
Likvida medel vid årets slut	Not 14	51,2	57,8	77,8	77,5

Noter

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning samt Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer.

Kommunkoncern och sammanställda räkenskaper

Enligt RKR:s rekommendation, R16 Sammanställda räkenskaper behöver endast de bolag och kommunalförbund vars omsättning eller omslutning är mer än 2 % av skatteintäkter och generella statsbidrag ingå i koncernens räkenskaper. Utifrån detta har Dalslands miljö- och energiförbund tagits bort ur koncernredovisningen sedan föregående år. Jämförelseposter har korrigerats.

I kommunkoncernen ingår i denna årsredovisning:

Bolag	Ägandeandel
AB Melleruds Bostäder	100 %

Avvikande redovisningsprinciper

Investeringar till lägre belopp som är aktiverade före 2014 och där avskrivningar gjort på mer än halva värdet har inte och kommer inte att delas upp i komponenter. Bedömningen görs att skillnaden i förbrukning inte är väsentlig och att RKR 4 uppfylls.

Anläggningstillgångar

Gränsdragning mellan driftkostnad och investering

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde.

Gränsen för mindre värde har satts till ett prisbasbelopp och gäller som gemensam gräns för immateriella och materiella tillgångar och därmed också för finansiella leasingavtal.

Avskrivning av materiella anläggningstillgångar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning baserat på anskaffningsvärdet exklusive eventuellt restvärde. På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs inga avskrivningar.

Avskrivningstider

Avskrivning sker utifrån komponentens beräknade livslängd. Vad gäller anläggningar med komponenter som förbrukas under olika tidsperioder, införs detta successivt. Väsentliga komponenter har fastställts för betydande fastigheter, gator samt VA-anläggningar. Livslängderna är mellan 3 och 100 år.

En samlad bedömning av nyttjandeperioden görs.

Genomsnittlig avskrivningstid	Antal år
Verksamhetsfastigheter	35
Fastigheter för affärsverksamhet	32
Publika fastigheter	36
Fastigheter för annan verksamhet	37
Övriga fastigheter	28
Maskiner	22
Inventarier	14
Byggnadsinventarier	20
Bilar, transportmedel	12
Förbättringsutgifter	26

Avskrivningsmetod

I normalfallet tillämpas linjär avskrivning, dvs. lika stora nominella belopp varje år. Avskrivning påbörjas när tillgången tas i bruk. Kommunen har fastställt regler för uppdelning av tillgångar i komponenter.

Omsättningstillgångar

Kundfordringar och övriga kortfristiga fordringar är upptagna till det belopp varmed de beräknas inflyta. Nedskrivningar görs av kundfordringar äldre än ett år. Till följd av kraschen av det gamla ekonomisystemet skrevs samtliga kundfordringar ned till och med oktober 2019.

Fotograf: Karolina Wessman

Leasing

Finansiella leasingavtal med en avtalstid understigande 3 år har klassificerats som operationella avtal och redovisas därför inte som anläggningstillgång. Ambitionen är att inventera alla leasingavtal för att göra nya bedömningar av dessa. Arbetet med att planera genomgången har påbörjats, dock har arbetet inte kunnat genomföras ännu.

Skulder och avsättningar

Erhållna anläggningsavgifter för VA redovisas som förutbetalad intäkt och periodiseras över nyttjandetiden.

Affärsverksamheternas resultat redovisas som upplupna intäkter respektive förutbetalad intäkt.

Avsättning för pensioner värderas enligt RIPS i enlighet med RKR R10. Kommunen har antagit bestämmelser om omställningsstöd och pensioner till förtroendevalda (OPF-KL). Redovisning sker enligt rekommendation.

Pensionsåtaganden för anställda i AB Melleruds Bostäder som ingår i kommunkoncernen redovisas enligt BFN K3.

Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster är resultat av händelser eller transaktioner som inte är extraordinära men som är viktiga att uppmärksamma vid jämförelse med andra perioder. För 2020 och 2021 finns inga jämförelsestörande poster.

Redovisningsprinciper i driftredovisningen

Löner har belastats med ett personalomkostnadspålägg på 40,15 % som inkluderar sociala avgifter och pensionskostnader.

Materiella och immateriella anläggningstillgångar belastas med verklig avskrivningskostnad samt en kalkylränta på 1,25 % för årets genomsnittliga kapitalbindning.

Internhyror för lokaler debiteras respektive verksamhet. I internhyran ingår driftkostnader som värme, vatten och i de flesta fall el. De enheter som har elvärme står för denna kostnad själv. Årligen görs en översyn över utfallet för lokalkostnaderna och hyran justeras vid behov.

Gemensam central administration som ekonomi, personal, IT och upphandling fördelas inte ut på de olika verksamheterna.

Nr	Notförteckning	Kommunen		Koncernen	
		Bokslut 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2020
	Belopp i mnkr				
2	Verksamhetens intäkter				
	Försäljningsintäkter	11,3	12,4	11,3	12,4
	Taxor och avgifter	53,0	51,4	53,0	51,4
	Hyror och arrenden	15,6	14,5	57,6	57,1
	Bidrag	85,9	94,3	85,9	94,3
	varav bidrag och ersättningar från staten	80,5	91,2	80,5	91,2
	Försäljning av verksamhet och tjänster	17,5	18,7	10,9	12,3
	Försäljning av exploateringsfastigheter	0,1	0,1	0,1	0,1
	Försäljning av anläggningstillgångar	0,2	0,0	0,2	0,0
	S:a verksamhetens intäkter	183,6	191,3	219,1	227,4
3	Verksamhetens kostnader				
	Utlämnade bidrag	21,0	24,0	21,0	24,0
	Personalkostnader	543,1	543,1	552,2	551,4
	varav pensionskostnader	44,4	41,9	44,9	42,4
	Material	47,5	49,9	71,5	73,1
	Köp av huvudverksamhet	91,6	98,5	91,6	98,5
	Hyror	9,0	8,5	2,9	2,9
	Tjänster, övrigt	70,3	73,3	66,6	70,0
	Förlust avyttring anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0
	Bolagsskatt			1,2	0,1
	S:a verksamhetens kostnader	782,6	797,3	807,1	820,0
4	varav kostnader för räkenskapsrevision				
	Sakkunniga	0,1	0,1	0,1	0,1
	Endast marginell kostnad för förtroendevalda revisorer				
5	Avskrivningar				
	Inventarier	4,9	4,5	4,9	4,5
	Fastigheter	25,7	22,9	28,0	26,9
	Nedskrivning anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0
	S:a avskrivningar	30,6	27,3	32,8	31,3
6	Skatteintäkter				
	Kommunalskatt, preliminär	389,5	385,3	389,5	385,3
	Slutavräkningsdifferens föregående år	1,5	-2,3	1,5	-2,3
	Preliminär slutavräkning innevarande år	10,6	-6,6	10,6	-6,6
	S:a skatteintäkter	401,6	376,4	401,6	376,4
7	Generella statsbidrag och utjämning				
	Inkomstutjämning	150,1	151,3	150,1	151,3
	Strukturbidrag				
	Införandebidrag				
	Regleringsbidrag	27,6	9,5	27,6	9,5
	Kostnadsutjämning	40,4	39,4	40,4	39,4
	LSS-utjämningsbidrag	25,1	26,8	25,1	26,8
	Kommunal fastighetsavgift	25,1	22,4	25,1	22,4
	Generellt statsbidrag	9,5	27,1	9,5	27,1
	S:a generella statsbidrag och utjämning	277,7	276,6	277,7	276,6

Nr	Notförteckning	Kommunen		Koncernen	
		Bokslut 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2020
	Belopp i mnkr				
8	Finansiella intäkter				
	Inkomsträntor	0,2	0,1	0,2	0,2
	Utdelning	0,2	0,4	0,2	0,4
	Borgensavgifter	0,4	0,4	0,0	0,0
	Övriga finansiella intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0
	S:a finansiella intäkter	0,8	1,0	0,5	0,6
9	Finansiella kostnader				
	Räntor lån*	2,7	3,5	5,2	7,3
	Räntekostnad pensionsskuld	0,1	0,1	0,1	0,1
	Övriga finansiella kostnader	0,1	0,7	0,1	0,7
	S:a finansiella kostnader	2,9	4,3	5,5	8,1
	* Lånekostnader belastar resultatet för den period de hänför sig till				
10	Materiella anläggningstillgångar				
	- varav mark, byggnader och tekniska anläggningar				
	Ingående anskaffningsvärde	950,6	860,2	1 236,9	1 143,3
	Akkumulerad avskrivning	-320,2	-297,3	-422,2	-398,0
	Årets investeringar	55,3	88,0	59,8	88,4
	Omklassificering	-0,6		-0,6	3,3
	Utrangering/återföring	0,0		-3,6	-1,2
	Försäljningar	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
	Reavinst	0,0	0,0	0,0	0,0
	Reaförlust				
	Nedskrivning				
	Uppskrivning				
	Avskrivning	-25,7	-22,9	-32,5	-27,3
	Finansiella avtal	-3,6	2,5	-3,6	2,5
	Summa	655,8	630,4	834,2	810,9
	Avskrivningstider	10-80 år	10-80 år	10-80 år	10-80 år
	- specifikation mark, byggnader och tekniska anläggningar				
	Markreserv	25,8	26,4	25,8	26,4
	Verksamhetsfastigheter	336,3	334,1	328,1	325,9
	Fastigheter för affärsverksamhet	111,8	102,2	111,8	102,2
	Publika fastigheter	89,7	82,6	275,8	271,0
	Fastigheter för annan verksamhet	38,5	37,8	38,5	37,8
	Övriga fastigheter	22,7	24,1	22,7	24,1
	Pågående arbeten	27,2	15,9	27,8	16,2
	Leasingavtal	3,7	7,3	3,7	7,3
	Summa mark, byggn. tekn. Anl.	655,8	630,4	834,2	810,9

Nr	Notförteckning	Kommunen		Koncernen	
		Bokslut 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2020
	Belopp i mnkr				
	- varav maskiner och inventarier				
	Ingående anskaffningsvärde	87,3	77,0	88,8	83,0
	Ackumulerad avskrivning	-47,9	-43,4	-49,0	-45,9
	Årets investeringar *	4,1	10,3	4,5	10,6
	Omklassificeringar				-3,3
	Utrangering/Återföring				
	Försäljningar	-0,3		-0,3	
	Reavinst	0,2		0,2	
	Reaförlust	0,0		0,0	
	Avskrivning	-4,9	-4,5	-5,0	-4,6
	Summa	38,5	39,4	39,1	39,8
	Avskrivningstider	3-20 år	3-20 år	3-20 år	3-20 år
	*Inköp av inventarier till ett värde understigande ett prisbasbelopp kostnadsförs.				
	- specifikation maskiner och inventarier				
	Maskiner	15,2	16,7	15,2	16,7
	Inventarier	17,8	18,1	17,8	18,1
	Byggnadsinventarier	3,5	2,7	4,1	3,1
	Bilar och andra transportmedel	0,5	0,4	0,5	0,4
	Förbättringsutgifter på fast ej ägda av komm.	0,5	0,6	0,5	0,6
	Konst	0,9	0,9	0,9	0,9
	Summa maskiner och inventarier	38,5	39,4	39,1	39,8
	Totalt materiella anläggningstillgångar	694,3	669,8	873,3	850,7
	- specifikation leasingavtal				
	Fastigheter med avtalstid överstigande 3 år				
	Avgifter inom ett år	0,8	1,8	0,8	1,8
	Avgifter senare än ett år men inom fem år	2,0	5,2	2,0	5,2
	Avgifter senare än fem år	0,8	0,3	0,8	0,3
	Summa Leasing	3,7	7,3	3,7	7,3
11	Finansiella anläggningstillgångar				
	Aktier och andelar kommunkoncernföretag mm				
	AB Melleruds Bostäder	3,0	3,0	0,0	0,0
	Dalslands Turist AB, aktier	0,4	0,4	0,4	0,4
	Nätaktiebolaget Biogas Brälanda	0,2	0,2	0,2	0,2
	Övriga aktier och andelar	0,1	0,1	0,5	0,5
	Kommuninvest, medlemsinsats	6,3	6,3	6,3	6,3
	Summa aktier och andelar	9,9	9,9	7,3	7,4
	Långfristig utlåning		0,0		
	Dalslands Museum & konsthall, utlämnat lån	3,5	3,5	3,5	3,5
	Grundfondskapital mm	0,1	0,1	0,1	0,1
	Summa långfristig utlåning	3,5	3,5	3,5	3,5
	S:a finansiella anläggningstillgångar	13,4	13,4	10,8	10,9
12	Förråd, lager och exploateringsfastigheter				
	Förråd och lager	2,5	2,6	2,7	2,9
	Exploateringsfastigheter	6,8	6,3	6,8	6,3
	S:a förråd, lager och exploateringsfastigheter	9,3	8,9	9,6	9,2

Nr	Notförteckning	Kommunen		Koncernen	
		Bokslut 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2020
	Belopp i mnkr				
13	Kortfristiga fordringar				
	Kundfordringar	7,3	9,8	7,3	9,8
	Fordran statliga bidrag	4,4	6,9	4,4	6,9
	Fordran fastighetsavgift	20,7	17,4	20,7	17,4
	Skattekonto	21,1	22,0	21,1	22,0
	Moms	4,8	5,2	4,8	5,2
	Dalslands Museum	0,5	0,6	0,5	0,6
	Upplupna skatteintäkter	10,6	0,0	10,6	0,0
	Interimsfordringar	18,4	17,6	19,2	18,5
	S:a kortfristiga fordringar	88,0	79,5	88,7	80,4
14	Kassa och bank				
	Kassa	0,0	0,0	0,0	0,0
	Plusgiro	0,2	0,2	0,2	0,2
	Bank	51,0	57,6	77,6	77,2
	S:a kassa och bank	51,2	57,8	77,8	77,5
	Kommunen har en checkkredit på 20 mnkr som för närvarande är outnyttjad.				
15	Eget kapital				
	Ingående eget kapital enligt fastställd balansräkning	315,5	297,5	334,9	312,9
	Uppskrivning - förskjuten skatt			0,1	-0,7
	Justering avsättning pension NÄRF		1,7		1,7
	Årets resultat	47,7	16,4	53,5	21,5
	Utgående balans eget kapital	363,2	315,5	388,5	335,4
	- varav resultatutjämningsreserv, RUR				
	Ingående värde	26,1	23,7	26,1	23,7
	Årets avsättning (anpassning till maxtak)	1,1	2,4	1,1	2,4
	Utgående värde	27,2	26,1	27,2	26,1
16	Avsatt till Pensioner				
	Ingående avsättning	4,8	4,7	4,8	4,7
	Förmånsbelopp	0,0	0,0	0,0	0,0
	Årets pensionsutbetalningar	-0,5	-0,4	-0,5	-0,4
	Nyintjänad pension	0,0	0,0	0,0	0,0
	Ränte- och basbeloppsuppräkring	0,1	0,1	0,1	0,1
	Ändring av försäkringstekniska grunder	0,3	0,0	0,3	0,0
	Övrig post	0,6	0,4	0,6	0,4
	Summa pensioner	5,4	4,8	5,4	4,8
	Löneskatt	1,3	1,2	1,3	1,2
	S:a avsatt till pensioner för kommunen	6,7	6,0	6,7	6,0
	Del av penionsförpliktelse som tryggats genom försäkring				
	Förpliktelser intjänade före 1998, ansvarsförbindelse	1,9	2,0	1,9	2,0
	Förpliktelser intjänade from 1998, pensionsavsättning	42,1	37,4	42,1	37,4
	Totalt	44,0	39,4	44,0	39,4
	Överskottsfond för pensionsförsäkringar				
	KPA	0,8	0,7	0,8	0,7
	Skandia	9,1	2,6	9,1	2,6

Inom kommunen finns varken särskild avtalspension enligt KAP-KL eller visstidsförordnanden förtroendevalda.

Nr	Notförteckning	Kommunen		Koncernen	
		Bokslut 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2020
	Belopp i mnkr				
17	Övriga avsättningar				
	Avsatt pensioner för NÄRF inkl. löneskatt	4,1	4,0	4,1	4,0
	Uppskjuten skatt Mellbo		0,0	4,3	4,3
	S:a Avsättningar	4,1	4,0	8,4	8,3
18	Långfristiga skulder				
	Långfristig upplåning i banker och kreditinstitut	346,3	281,3	504,2	461,4
	Nya lån		65,0		111,3
	Amortering	-20,0		-20,0	-67,4
	Amortering kommande år			-59,7	-55,0
	S:a låneskulder	326,3	346,3	424,5	450,2
	Kreditgivare				
	Kommuninvest	326,3	346,3	484,2	505,2
	Övriga långgivare				
	Amortering kommande år			-59,7	-55,0
	S:a kreditgivare	326,3	346,3	424,5	450,2
	Kapitalförfall lån (inklusive ränteswapar)				
	Inom 0-1 år	80,0	157,0	138,7	211,0
	Inom 1-3 år	154,3	164,3	225,5	247,2
	Inom 3-5 år	92,0	25,0	120,0	47,0
	Inom 5-10 år				
	Över 10 år				
	Summa	326,3	346,3	484,2	505,2
	Genomsnittsränta inkl. derivat	0,58%	0,92%	0,65%	1,32%
	Genomsnittlig kapitalbindningstid	1,94 år	1,40 år	1,94 år	1,51 år
	Genomsnittlig räntebindningstid inkl. derivat	3,57 år	1,97 år	3,72 år	2,54 år
	Genomsnittlig räntebindningstid exkl. derivat	0,15 år	0,15 år	0,15 år	0,16 år
	Kommunen och koncernen har valt att inom regelverket för fastställd finanspolicy använda sig av ränteswapar för säkring av kommande räntebetalningar. På detta sätt kan räntebindningen och kapitalbindningen hanteras med full flexibilitet. Förutsättningar skapas för att, när som helst, förändra räntebindningstiden och bättre möta förändringar på räntemarknaden. Marknadsvärdet representerar den kostnad/intäkt som skulle uppstå om man avslutar avtalen i förtid. Analogt skulle motsvarande marknadsvärde (s.k. ränteskillnadsersättning) uppstå om man istället valt att använda långa räntebindningar på de enskilda lånen. Om respektive ränteswapavtal kvarstår t.o.m. sitt slutförfalldatum så kommer undervärdet/övernärdet att löpande elimineras. Omfattning och aktuellt marknadsvärde framgår nedan:				
	Nominellt värde swapkontrakt	170,0	150,0	295,0	265,0
	Marknadsvärde	171,0	144,3	297,9	256,4
	Över-/undervärde	1,0	-5,7	2,9	-8,6
19	Leasingskuld				
	Fastigheter med avtalstid överstigande 3 år				
	Avgifter inom ett år	0,8	1,8	0,8	1,8
	Avgifter senare än ett år men inom fem år	2,0	5,2	2,0	5,2
	Avgifter senare än fem år	0,8	0,3	0,8	0,3
	S:a Leasing	3,7	7,3	3,7	7,3

Nr	Notförteckning	Kommunen		Koncernen	
		Bokslut 2021	Bokslut 2020	Bokslut 2021	Bokslut 2020
20	Belopp i mnkr				
	Anslutningsavgifter och investeringsbidrag				
	Ingående värde	11,8	7,8	11,8	7,8
	Ackumulerad upplösning	-0,5	-0,3	-0,5	-0,3
	Årets inkomster	11,9	4,1	11,9	4,1
	Årets upplösning	-0,5	-0,2	-0,5	-0,2
	Summa	22,7	11,3	22,7	11,3
	Tidsperiod för upplösning	3-80 år	3-80 år	3-80 år	3-80 år
	Anläggnings-/anslutningsavgifter	8,5	7,5	8,5	7,5
	Skuld för statliga investeringsbidrag	14,2	3,8	14,2	3,8
S:a skuld för investeringsbidrag	22,7	11,3	22,7	11,3	
	Totalt Långfristiga skulder (not 18, 19, 20)	352,7	364,9	450,9	468,8
21	Kortfristiga skulder				
	Leverantörsskulder	33,0	32,7	36,6	34,9
	Semesterlöneskuld, ferielön m.m.	27,0	27,1	27,0	27,1
	Pensionskostnader	21,7	22,1	21,7	22,1
	Upplupna sociala avgifter, avdragen skatt	28,3	30,7	28,3	30,7
	Förutbetalda skatteintäkter	5,1	12,9	5,1	12,9
	Övr. förutbetalda intäkter och upplupna kostnader	14,3	13,6	86,9	82,3
	S:a kortfristiga skulder	129,4	139,0	205,6	210,1
22	Pensionsförpliktelser *				
	Ingående ansvarsförbindelse	155,7	158,0	155,7	158,0
	Årets utbetalningar	-8,1	-8,2	-8,1	-8,2
	Nyintjänad	0,0	0,0	0,0	0,0
	Aktualisering	0,0		0,0	
	Ändring av förmån	0,0	-0,8	0,0	-0,8
	Ränte- och basbeloppsuppräkning	2,7	4,7	2,7	4,7
	Dödlighetsresultat	0,0	0,0	0,0	
	Övrig post, bl.a ändrad diskonteringsränta	4,0	2,0	4,0	2,0
	S:a ansvarsförbindelse pension	154,3	155,7	154,3	155,7
	Löneskatt 24.26%	37,4	37,8	37,4	37,8
	S:a ansvarsförbindelse pension intj. före 1998	191,7	193,4	191,7	193,4
	Omställningsstöd OPF-KL inkl. löneskatt	0,5	0,3	0,5	0,3
	S:a ansvarsförbindelse pension	192,2	193,8	192,2	193,8
	Årets förändring ansvarsförbindelse pensioner	-1,6	-2,8	-1,7	-2,8
* Förpliktelser som ej är upptagna bland skulder eller avsättningar.					
Ansvarsförbindelse för pensioner har upptagits enligt uppgift från Skandia.					
Aktualiseringsgrad/Utreddningsgrad	98%	99%	98%	99%	

Nr	Notförteckning	Kommunen		Koncernen	
		Bokslut 2020	Bokslut 2019	Bokslut 2020	Bokslut 2019
	Belopp i mnkr				
23	Borgensförpliktelser				
	Melleruds Bostäder AB	159,7	159,7	159,7	159,7
	Nätaktiebolaget Biogas Brålanda	0,6	0,7	0,6	0,7
	Statliga bostadslån (ej aktualiserat)	0,0	0,0	0,0	0,0
	Skålleruds fiberförening	2,1	4,0	2,1	4,0
	Stift. Dal Västra Värmlands järnväg	1,0	1,0	1,0	1,0
	S:a övriga ansvarsförbindelser	163,4	165,4	163,4	165,4

Melleruds kommun har ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 294 kommuner och regioner som per 2021-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemmarna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlem lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemmarnas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Melleruds kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2021-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 510 966 139 138 kr och totala tillgångar till 518 679 716 010 kr. Kommunens andel av de totala förpliktelseerna uppgick till 539 082 032 kr och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 547 171 112 kr.

24 Särredovisningar

I enlighet med VA-lag särredovisas VA-verksamhet i med resultat- och balansräkning i eget dokument. Särredovisning görs även för övrig affärsverksamhet, renhållning och fjärrvärme. Dessa finns att finna på kommunens hemsida.

Driftsredovisning

DRIFTSREDOVISNING

Belopp i mnkr	2020			2021			Budget	Avvikelse
	Kostnad	Intäkt	Netto	Kostnad	Intäkt	Netto		
Nämnd								
Kommunfullmäktige	-2.6	0.0	-2.6	-2,6	0,0	-2,6	-2,7	0,2
Kommunstyrelsen	-274.5	193.1	-81.4	-282,8	201,5	-81,4	-88,8	7,4
- Kommunstyrelseförvaltning	-70.5	16.6	-53.9	-67,7	15,2	-52,5	-60,6	8,1
- Samhällsbyggnadsförvaltning (stödfunktioner)	-155.1	127.7	-27.4	-162,8	133,9	-28,9	-28,2	-0,7
- Samhällsbyggnadsförvaltning (affärsverksamhet)	-48.8	48.8	0.0	-52,4	52,4	0,0	0,0	0,0
Byggnadsnämnden	-3.8	1.7	-2.1	-3,9	1,6	-2,2	-2,8	0,6
Kultur- och utbildningsnämnden 1)	-307.5	66.0	-241.5	-303,9	58,5	-245,5	-241,6	-3,8
Socialnämnden 1)	-370.1	62.7	-307.3	-362,9	62,6	-300,3	-306,0	5,7
Summa nämnder	-958.5	323.6	-635	-956,0	324,2	-632	-641,9	10,1
Finansiering 2)	-153.0	154.5	1.6	-159,6	161,9	2,3	-0,6	2,9
Verksamhetens nettokostnader	-1 111.5	478.1	-633.4	-1 115,6	486,1	-629,5	-642,5	13,0

1) Kostnader för arbetsmarknadsenheten ingår i KUN för 2020. För 2021 redovisades kostnaderna hos KUN under januari till augusti medan kostnaderna september till december redovisades hos socialnämnden. Detta påverkar jämförelsen av kostnader och intäkter mellan åren.

2) Avser pensioner, arbetsgivaravgifter, internränta, avtalsförsäkringar mm

Fullmäktige tilldelar nämnderna ett nettoanslag för att bedriva verksamheten som nämnderna ansvarar för. Nettoanslaget avser hela nämndens verksamhet och nämnderna fördelar anslaget per verksamhetsområde.

Under året har nämnderna erhållit tilläggsanslag genom centralt avsatta medel för riktade strukturlönesatsningar, kompensation för Kommunals löneökningar samt medel för vissa satsningar från kommunstyrelsens förfogandeanslag. Budgetjustering har gjorts gällande arbetsmarknadsenheten som från och med 1 september 2021 är organiserad under socialnämnden. Kommunen har erhållit två generella statsbidrag som fördelats ut till nämnder som tilläggsanslag. Kultur- och utbildningsnämnden har erhållit 1 mnkr i tilläggsanslag avseende bidraget "skolmiljarden" och till socialnämnden har 5 mnkr fördelats i tilläggsanslag avseende bidraget "säkerställa en god vård och omsorg av äldre".

Det sker ingen resultatöverföring av positiva och negativa budgetavvikelser till nästkommande år, med undantag av Kulturbruket.

Nämnderna redovisar ett överskott på 10,1 mnkr, motsvarande en avvikelse på 1,6 % av nettobudget. Nämndernas nettokostnader har minskat med 0,5 % från föregående år. Socialnämndens nettokostnader har minskat med 2,5 % och kommunstyrelsens med 2 %. Byggnadsnämndens nettokostnader ökat med 5,5 % och kultur- och utbildningsnämndens med 2,4 %.

Här redovisas kort nämndernas och centrala posters utfall mot budget. Fördjupad information om nämndernas mål, ekonomi och verksamhet för 2021 presenteras i respektive nämnds egen bokslutsrapport.

Fotograf: Oleg Lysenko

Kommunfullmäktige

Lägre kostnader för arvode och utbildningskostnader som en följd av Covid-19 innebär ett överskott mot budget med +0,2 mnkr (föreg. år -0,1 mnkr).

Kommunstyrelsen**Varav Kommunstyrelseförvaltningen**

Resultatet för verksamheterna är ett överskott på +8,1 mnkr mot budget (föreg. år + 4,7 mnkr). Covid-19 har medfört lägre kostnader för bland annat färdtjänst, företagshälsovård och friskvårdsbidrag. Del av förfogandeanslaget har inte nyttjats. För detaljplaner redovisas ett överskott främst på grund av en engångsintäkt för detaljplanen gällande norra Ängenäs samt fördröjd tidplan för pågående planeringsarbete. Personalkostnaderna är lägre än budgeterat dels beroende på vakanta cheftjänster dels för att Rådahallen inte ersatt föräldraledig personal då det varit stängt till följd av pandemin. Rådahallen som kalkylerade med ett underskott i prognoserna har genom åtgärder sänkt nettokostnaderna med 0,6 mnkr från 2020. Det har även varit en planerad återhållsamhet för kommunstyrelseförvaltningen efter prognos 1 för att balansera upp övriga nämnders underskott.

Varav Samhällsbyggnadsförvaltningen

Överskottet av +0,5 mnkr (-1,8 mnkr föreg. år) beror på allmän återhållsamhet av inköp av varor och tjänster.

Varav Taxefinansierad verksamhet

För att kunna följa affärsverksamheternas resultat och att de över tid finansieras i enlighet med självkostnadsprincipen redovisas resultaten som en skuld eller fordran till respektive taxekollektiv.

VA-verksamheten hade budgeterat ett underskott för att betala tillbaka skulden till VA-kollektivet. Underskottet blev -0,7 mnkr. Decembers milda väder innebar minskad försäljning av fjärrväme och medförde ett underskott för verksamheten ed -0,4 mnkr. Renhållningsverksamhetens underskott på -1,4 mnkr beror på kostnader för omhändertagande av avfall. Renhållningsverksamheten har ett ackumulerat underskott på 3,1 mnkr. Total översyn av taxor har skett under året och en större taxehöjning kommer ske under 2022. Planen är att återhämta underskottet inom ca 5 år.

Byggnadsnämnden

Lägre personalkostnader för både vakant cheftjänst del av år och administrativa tjänster innebär ett överskott på +0,6 mnkr mot budget (föreg. år +0,6 mnkr).

Kultur- och utbildningsnämnden

Nämndens underskott mot budget på -3,8 mnkr (föreg. år -5,6 mnkr) beror liksom föregående år främst på interkommunala kostnader inom gymnasieverksamheten och kostnader för elever i behov av stöd. Nämndens underskott har minskat från föregående års bokslut genom åtgärder bland annat har ledningsorganisationen minskat.

Socialnämnden

Socialnämnden redovisar ett överskott mot budget på +5,7 mnkr (föregående år -5,9 mnkr). Åtgärder i enlighet med de handlingsplaner som tagits fram för Individ- och familjeomsorg och Vård och omsorg har medfört minskade kostnader på totalt ca 2,5 % från 2020. Nämnden hade i bokslutet 2020 ett underskott på -5,9 mnkr. Inför 2021 minskades nämndens ram även med 5,7 mnkr. Kostnaderna har minskat för försörjningsstöd, köpta platser och tillfälligt inhyrd personal. Minskade volymer inom Stöd- och service, då en del insatser inte kunnat genomföras under pandemin som t ex ledsagning och färre brukare inom personlig assistans enligt LSS, innebär ett överskott med 3,7 mnkr. Vård och omsorg redovisar ett överskott på +1,6 mnkr främst beroende på ökade statsbidrag.

Finansen

Övriga poster inom finansen redovisar sammantaget ett överskott på +2,9 mnkr. Pensionskostnaderna -4,0 mnkr högre än budget. Kommunen har erhållit ersättning för höga sjuklönekostnader med +5,3 mnkr. Nämnderna har erhållit kompensation för merkostnaderna för sjukfrånvaron, överstigande sjuklönekostnader för 2019. Återstående bidrag på +3,3 mnkr redovisas som ett överskott på finansen. För arbetsgivaravgifterna redovisas lägre kostnader än budget delvis på grund av sänkt arbetsgivaravgifter för unga och anställda över 65 år.

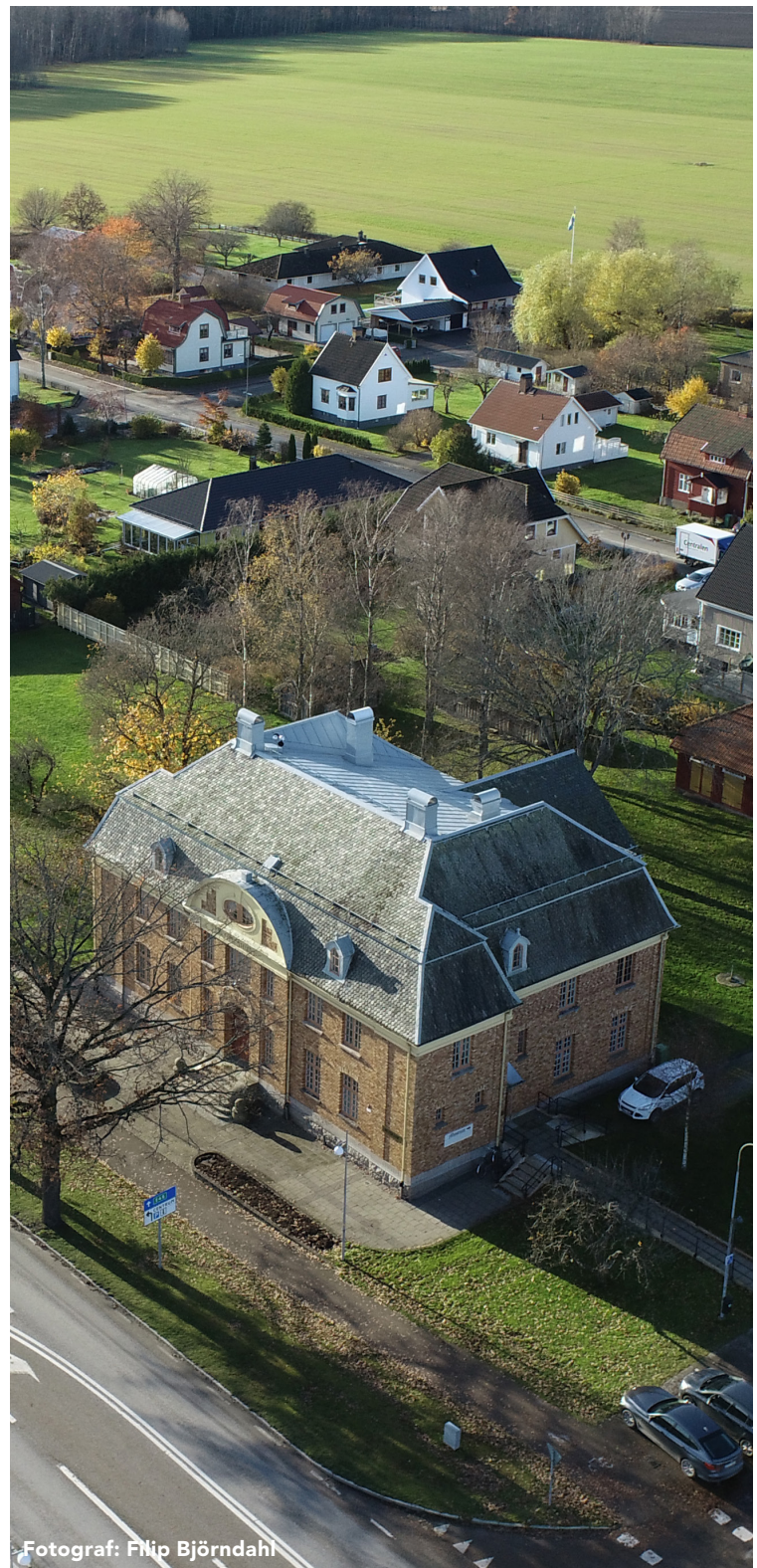
Investering per nämnd

Belopp i Mnkr	Bokslut 2021	Budget 2021	Avvikelse 2021
Nämnd			
Kommunfullmäktige	0,0	0,0	0,0
Kommunstyrelsen	45,4	126,2	80,8
<i>Skattefinansierad verksamhet</i>	<i>27,0</i>	<i>57,7</i>	<i>30,7</i>
varav personalenheten	1,4	2,5	1,1
varav administrativa förvaltningen	0,4	2,8	2,5
varav fastighetsverksamhet	10,5	36,1	25,6
varav gata- och parkverksamhet	14,4	15,9	1,5
varav kostverksamhet och lokalvård	0,3	0,5	0,2
<i>Affärsdrivande verksamhet</i>	<i>18,4</i>	<i>68,5</i>	<i>50,1</i>
varav renhållningsverksamhet	0,2	1,8	1,5
varav VA-verksamhet	15,7	56,9	41,2
varav Fjärrvärmeverksamhet	2,5	9,9	7,4
Byggnadsnämnden	0,0	0,7	0,7
Kultur- och utbildningsnämnden	0,6	1,3	0,7
Socialnämnden	1,6	4,1	2,5
Ospecificerat		1,0	1,0
Summa nämnder	47,6	133,3	85,7
-Varav skattefinansierat	29,2	64,7	35,6
-Varav taxefinansierat	18,4	68,5	50,1

Fullmäktige tilldelar nämnderna anslag som binds på varje enskilt investeringsprojekt. Den beslutade investeringsplanen löper på fem år men revideras årligen i samband med budget. Projekt som löper under flera år fördelas på anslag respektive budgetår. Det krävs igångsättningstillstånd hos nämnd för att nyttja anslaget. För anslag överstigande 1 mnkr krävs godkännande av kommunstyrelsen. Investeringsanslag som erhållit igångsättningstillstånd kan föras över till nästa år.

Från och med 2022 har nya riktlinjer för investeringar antagits av kommunfullmäktige och det kommer inte behövas igångsättningstillstånd för att nyttja investeringsprojekt förutom vissa specifika projekt.

Under året har två justeringar gjorts utifrån kommunfullmäktiges beslutade investeringsplan. Del av projektet för införande av nytt verksamhetssystem inom IFO-verksamheten tidigarelades till 2021. Investeringsbudgeten för 2022 minskas med motsvarande belopp. Anslag har även beviljats för nytt HR-system. Från början var det meningen att systemet skulle ägas av Dalslands Miljö- och Energiförbund. Upphandlingen är gjord gemensamt med andra dalslandskommuner, men avtalet är tecknade med varje kommun varvid investeringen måste belasta vardera kommunerna.

Fotograf: Filip Björndahl

Större projekt och avvikelser

Här redovisas kort större avvikelser på projekt mot budget. Fördjupad information om nämndernas investeringsprojekt för 2021 presenteras i respektive nämnds egen bokslutsrapport. I rapporterna framgår även vilka projekt som slutredovisas.

Fastighetsverksamhet

Ängenäs särskilda boende.

Ängenäs särskilda boende kommer att slutredovisas under 2022. Kostnaderna för projektet blir lägre än fastställt budget. Det beror bl. a på gynnsamma förhållande vid byggnationen, bra samarbete mellan entreprenörer, beställare och verksamhet där alla har haft ett ekonomiskt tänk och gjort kostnadseffektiva val. Projektet höll tidplanen så slutbesiktning kunde genomföras enligt plan och utan större anmärkningar. Av total budget på 140 mnkr har 12 mnkr inte behövts tas i anspråk. Kommunen har även erhållit statligt investeringsbidrag på 11 mnkr.

Renovering av Bergs

Arbete med att anpassa Dalslands Miljö- och Energiförbunds kontorslokaler har gjorts under året och fortsätter nästa år. Av budgeten på 3,0 mnkr kvarstår +2 mnkr.

Fagerlid kortis

Projektet pågår enligt plan och slutbesiktas till hösten. De ökade materialpriserna kan komma att påverka slutsumman i projektet. Projektet har fått ökade kostnader pga. verksamhetens krav på välfärdsteknologi och arbetsmiljö. Utgifterna uppgår till 12,6 mnkr, vilket var -0,2 mnkr mer än budgeterat.

Gata- och parkverksamhet

Torg/parker, Centrumutveckling samt tillgänglighetsanpassning Centrum

Arbete att göra om Melleruds centrummiljö pågår. Projekten överskrider budget med -1,6 mnkr för 2021 men medel finns avsatta i investeringsbudget för 2022.

Strömbro över Håverud

Projektet blev +0,4 mnkr billigare än beräknat.

Ängenäs busshållsplats

Projektet försenades och genomförs 2022, vilket innebär en budgetavvikelse på +0,5 mnkr.

Belysning elljusspår

Dals Rostocks elljusspårsbelysning byttes ut under året medan Åsensbruks elljusspårsbelysning byttes ut först i januari 2022. Av budget på 1,2 mnkr kvarstår + 0,6 mnkr.

Trafik/trivselåtgärder Österrådaplan/Telaries och Trafikhöjande åtgärder korsningen N Kungsgatan /Bergsgatan är framflyttade och finns med i planeringen för investeringsbudget år 2023 med +1,0 mnkr.

VA-verksamhet

Sanering ovidkommande vatten

Hög belastning hos konsultfirmor försenade upphandlingen av saneringsarbeten i Dals Rostock. Av budget på 20,1 mnkr kvarstår +12 mnkr.

Ny intagsledning Vita Sannar

Projektet kommer inte att utföras förrän tidigast våren 2022 till följd av tillstånd och upphandlingar. Efter granskning av landfästet för ledningen har brister upptäckts och projekterats om. Av budget på +8,7 mnkr kvarstår +8,2 mnkr.

Sverkersbyn/Mellerud överföringsledningar

Projekteringen drog ut på tiden bland annat till följd av att grundligare geundersökningar utfördes. Av budget på 16,9 mnkr kvarstår +15,2 mnkr.

Fjärrvärme

Ny panna Klacken

Försenad på grund av att utredning och kompletteringar har skett under hösten. Av budget på 7,0 mnkr kvarstår +7,0 mnkr.

Fotograf: Martin Gustavsson

Investeringsredovisning

Investeringsredovisning 2021-12-31							
Belopp i tkr	Investeringsprojekt	Utgifter sedan projektets start			Varav: årets investeringar		
		Beslutad total budget	Ack.utfall	Avvikelse	Kvar Budget 2021	Utfall 2021	Avvikelse 2021
Övergripande							
	Tekniskt övergripande	32	0	32	32	0	32
	Köp av Husvagn	118	118	0	118	118	0
	Västerråda	11 966	9 540	2 426	2 697	271	2 426
	SUMMA Övergripande	12 116	9 658	2 458	2 847	389	2 458
KOMMUNSTYRELSE - administrativ förvaltning							
	Nytt HR system	2 500	1 430	1 070	2 500	1 430	1 070
	SUMMA KS - administrativ förvaltning	2 500	1 430	1 070	2 500	1 430	1 070
Byggnadsnämnden							
	Primärkarta	700	24	676	676	0	676
	Summa Byggnadsnämnden	700	24	676	676	0	676
Fastighetsverksamhet							
	Nytt särskilt boende	138 805	126 798	12 007	14 113	2 106	12 007
	Överordnat övervakningssystem	1 207	1 222	-15	389	404	-15
	Polisstationen tillgänglighetsanpassning	980	110	870	878	8	870
	Ny entré kommunhus, projektering	300	0	300	300	0	300
	Renovering Bergs	3 000	1 058	1 942	3 000	1 058	1 942
	Ombyggnad Fagerlids kortis	13 000	13 187	-187	12 373	12 560	-187
	Köp mark Sandlycke 1:26 och 1:6	1 500	1 525	-25	0	25	-25
	Tillgänglighet fastighet 2020	100	28	72	100	28	72
	Tak Resecentrum	458	483	-25	459	483	-25
	Lyftning av Magasinsgatan	750	750	0	750	750	0
	Bryggor Sunnanå, utbyte	400	400	0	400	400	0
	Rådavallen, friidrott - allvädersbanor/MIF	100	15	85	100	15	85
	Om -Ny byggnad förråd - projektering	100	0	100	100	0	100
	Takbyte 2021	750	1 025	-275	750	1 025	-275
	Upprustning lokaler inom skolvht	100	0	100	100	0	100
	Uppdatering av utemiljö skolor (1 skola/år)	400	402	-2	400	402	-2
	Kameraövervakning	100	0	100	100	0	100
	Elverk	400	0	400	400	0	400
	Uppdatering av lekplatser 2021	300	297	3	300	297	3
	Reinvesteringar fastighet	1 500	1 498	2	1 500	1 498	2
	Summa fastighetsverksamhet	164 250	148 799	15 451	36 511	21 060	15 451

Investeringsredovisning 2021-12-31							
Belopp i tkr	Investeringsprojekt	Utgifter sedan projektets start			Varav: årets investeringar		
		Beslutad total budget	Ack.utfall	Avvikelse	Kvar Budget 2021	Utfall 2021	Avvikelse 2021
Gatu- och parkverksamhet							
	Torg/Parker	360	3 551	-3 191	360	3 551	-3 191
	Centrumutveckling - torg/parker	600	12	588	600	12	588
	Tillgänglighetsanpassningar inkl skyltning Torget	1 000		1 000	1 000	0	1 000
	Strömbron Håverud	5 500	5 100	400	857	457	400
	Ny väg Ängenäs, särskilt boende	6 980	6 578	402	785	383	402
	Asfalt + belysning gata Ängenäs boende						
	Ny GS-bro Ängenäs						
	Ängenäs Förlängning lokalgata + parkering						
	GC-vägar Ängenäs gamla tomten-2178						
	Utbyggnad Sapphult	4 000	4 241	-241	-228	13	-241
	Utbyte Gatubelysning	500	499	1	331	330	1
	Ängenäs Busshållplats	600	4	596	597	2	596
	Tillgänglighetsanpassningar 2020	350	159	191	219	28	191
	Ängenäs cirkulationsplats	1 700	1 557	143	1 700	1 557	143
	Ny lekplats Ängenäs	500	527	-27	500	527	-27
	Utbyte Gatubelysning 2021	500	574	-74	500	574	-74
	Inmätningstrustning	175	0	175	175	0	175
	Gator runt Ugglan projektering	250	0	250	250	0	250
	Trafikhöjande åtgärd korsning N.Kungsg/Bergsg.	500	0	500	500	0	500
	Trafik/Trivselåtgärder Österrådaplan/Telaris	500	0	500	500	0	500
	Utbyte badbrygga Sundserud	200	235	-35	200	235	-35
	GC-väg Vita Sannar - Sunnanå - avtal, skyltning	100	10	90	100	10	90
	Elljusspår belysning	1 300	698	602	1 246	644	602
	Sopvals till L 60	200	113	88	200	113	88
	Reinvesteringar Gata/Park. Asfalt 2020	4 200	4 200	0	662	662	0
	Reinvesteringar Gata/Park. Asfalt 2021	4 200	4 676	-476	4 200	4 676	-476
	Reinvesteringar Gata/Park	600	550	50	600	550	50
	Summa gatu- och parkverksamhet	34 815	33 283	1 532	15 854	14 323	1 532
Offentlig renhållning							
	Reinvesteringar Offentlig renhållning	0	0	0	0	0	0
	Summa Förråd- & Serviceverksamhet	0	0	0	0	0	0
Serviceenheten							
	Diskmaskin Ymer	50	50	0	50	50	0
	Kokgryta Skållerud	150	150	0	150	150	0
	Köttbullemaskin	50	52	-2	50	52	-2
	Stolar Nordalskolan	120	0	120	120	0	120
	Maskiner lokalvården	50	0	50	50	0	50
	Tvättmaskin Karolinerkolan	50	49	1	50	49	1
	Summa Serviceenheten	470	301	169	470	301	169
SUMMA KS - TEKNISK FÖRVALTNING		199 535	182 384	17 151	52 835	35 684	17 151

Investeringsredovisning 2021-12-31

Belopp i tkr	Investeringsprojekt	Utgifter sedan projektets start			Varav: årets investeringar		
		Beslutad total budget	Ack.utfall	Avvikelse	Kvar Budget 2021	Utfall 2021	Avvikelse 2021
KULTUR- OCH UTBILDNINGNÄMNDEN							
	Datorer-inventarier IKT 2021	800	558	242	800	558	242
	Skolmöbler 2021	500	0	500	500	0	500
	SUMMA KULTUR- OCH UTBILDNINGSNÄMNDEN	1 300	558	742	1 300	558	742
SOCIALNÄMNDEN							
	Inventarier välfärdsteknik	0	-8	8	0	-8	8
	Inventarier Ängenäs	5 500	3 252	2 248	2 794	546	2 248
	Inventarier Fryken	68	68	0	68	68	0
	IT-system IFO	716	760	-44	716	760	-44
	Inventarier Fagerlidshemmet	400	70	330	400	70	330
	Inventarier IFO	116	162	-46	116	162	-46
	SUMMA SOCIALNÄMNDEN	6 800	4 304	2 496	4 094	1 598	2 496
Renhållningsverksamhet							
	Utredning kretsloppspark	200	15,727	184	200	16	184
	Etablering Kretsloppspark Hunnebyn --> Fryken	1 000	0	1 000	1 000	0	1 000
	Nya flak, återvinningsmaterial	300	60,16	240	300	60	240
	Reinvesteringar Renhållng	250	132	118	250	132	118
	Summa Renhållningsverksamhet	1 750	208	1 542	1 750	208	1 542

Fotograf: Martin Gustavsson

Investeringsredovisning 2021-12-31							
Belopp i tkr	Investeringsprojekt	Utgifter sedan projektets start			Varav: årets investeringar		
		Beslutad total budget	Ack.utfall	Avvikelse	Kvar Budget 2021	Utfall 2021	Avvikelse 2020
VA-verksamhet							
	VA Upperud		1 462	-1 462	0	1 462	-1 462
	Upperud/Bränna Förstärkning av ledningar	1 000	0	1 000	1 000	0	1 000
	Ny intagsledning Vita Sannar	11 347	3 161	8 187	8 707	521	8 186
	Sapphult VA	5 895	5 758	137	407	270	137
	Styrssystem Vita Sannars VRV	500	452	48	486	438	48
	VA Ängenäs pumpstation (s boende)	625	801	-176	625	801	-176
	Sverkersbyn/Mellerud överföringsledningar	17 000	1 777	15 223	16 874	1 651	15 223
	Höja leveranssäkerhet, förstärkning av ledn.	700	2	698	700	2	698
	Upperud/Bränna Förstärkning av ledningar	1 418	118	1 300	1 418	118	1 300
	Sanering ovidkommande vatten	20 062		12 017	20 062		12 017
	Sanering ovidk. Vatten Syrenvägen		33			33	
	Ovidkommande vatten projektering		197			197	
	Sanering ovidk, vatten Åsensbruk		119			119	
	Sanering ovidk. vatten Mellerud		-6			-6	
	Sanering ovidk. vatten Dals Rostock		0			0	
	Sanering ovidk vatten Syrenvägen-Eriks väg		31			31	
	Ledningsförnyelse Nygatan-Dalslandsgatan		5 048			5 048	
	Ovidk. vatten Häverud, Upperudsvägen		10			10	
	Ovidk. Vatten Kroppefjällsvägen		751			751	
	Ovidk. Vatten Skogsbol		588			588	
	Ovidk. Vatten Skolgatan		189			189	
	Ovidk. Vatten Hällavägen/Lövåsvägen		575			575	
	Ovidk. Vatten Bringsrovägen		510			510	
	Kostnader nya anslutningar 2021, ska debiteras	0	269	-269	0	269	-269
	Utrustning Nödvattenplan	1 000	113	887	1 000	113	887
	Leveranssäkerhet. Förstärkning av ledn.	1 000	546	454	1 000	546	454
	Dagvattenanläggningar	500	0	500	500	0	500
	Anolfsbyn-Åsensbruk projektering	500	7	493	500	7	493
	Radiokommunikation Dalskog	820	812	8	820	812	8
	Utbyte av betäckningar till gatubrunnar vid asfaltering	500	426	74	500	426	74
	Reinvesteringar VA	1 850	1 416	434	1 850	1 416	434
	Summa VA-verksamhet	64 717	25 166	39 551	56 449	16 897	39 552
Fjärrvärmeverksamhet							
	Ny panna Klacken	10 000	2 677	7 323	9 767	2 444	7 323
	Reinvesteringar Fjärrvärme	100	56	44	100	56	44
	Summa Fjärrvärmeverksamhet	10 100	2 733	7 367	9 867	2 500	7 367
	Ofördelade medel	950		950	950	0	950
	BRUTTOINVESTERINGAR TOTALT	300 468	226 465	74 003	133 267	59 264	74 003
	Grönare städer Rådahallen, bidrag	0	-204	204		56	-56
	Anslutningsavgift VA Upperud	0	0	0	0	-72	72
	Intäkter nya anslutningar 2021	0	0	0	0	-1 093	1 093
	Särskilt boende, bidrag	0	0	0	0	-10 568	10 568
	Summa investeringsbidrag o anslutningsavgifter	0	-204	204	0	-11 677	11 677
	NETTOINVESTERINGAR TOTALT				133 267	47 587	85 680

Begreppsförklaringar

Anläggningstillgångar

Tillgångar som är avsedda för stadigvarande bruk eller innehav. Exempelvis som fastigheter och gator.

Ansvarsförbindelse

Är möjliga åtaganden där det är osäkert vad storleken på beloppet är och/eller vad som är infriandegraden.

Avskrivningar

Anläggningstillgångar som fortlöpande minskar i värde ska årligen belastas med en värdeminskning (avskrivning). Avskrivningar fördelas över tillgångens beräknade nyttjandetid.

Avsättning

En förpliktelse som är osäker till belopp och storlek.

Balansräkning

Visar den ekonomiska ställningen på bokslutsdagen. Tillgångarna visar hur kommunen använt sitt kapital (i anläggnings- och omsättningstillgångar) respektive hur kapitalet har finansierats (i lång- och kortfristiga skulder samt eget kapital).

Eget kapital

Skillnaden mellan tillgångar och skulder/avsättningar utgör eget kapital. Det egna kapitalet visar tidigare års ackumulerade överskott och således kommunens förmögenhet.

Finansnetto

Skillnader mellan finansiella intäkter och kostnader.

Kortfristiga skulder

Kortfristiga lån och skulder med en löptid eller förfallodag inom ett år från bokslutsdagen.

Kassaflödesanalysen

En kassaflödesanalys visar hur medel tillförts och används för den löpande verksamheten, investeringar samt finansiering och visar hur likviditeten förundrats under en period.

Likviditet

Innebär betalningsberedskap på kort sikt (förmågan att betala skulder i rätt tid).

Långfristiga fordringar och skulder

Skulder och fordringar som har förfallodag senare än ett år efter balansdagen.

Resultaträkning

Sammanfattar årets intäkter och kostnader och visar årets resultat.

Ränteswapar

Ett derivatinstrument som utgör ett avtal mellan två parter om att göra betalningar till varandra i framtiden i enlighet med vissa villkor, ofta med syfte att justera finansiell risk. Ordet swap är engelska för byte och anger att avtalsparterna byter risker och betalningsströmmar med varandra.

En ränteswap innebär en överenskommelse mellan två aktörer om att under en bestämd tidsperiod utbyta ränteflöden. Exempelvis kan en aktör välja att betala en fast ränta i utbyte mot att erhålla rörliga räntebetalningar.

Soliditet

Eget kapital i förhållande till de totala tillgångarna. Soliditeten visar hur stor del av dessa som finansieras med egna medel. Soliditeten anger betalningsförmågan på lång sikt.

Siffror inom paranteser på tidigare sidor avser föregående år.

AB Melleruds Bostäder

Bolagets ägs till 100 % av Melleruds kommun och har sitt säte i Mellerud. Gällande ägardirektiv är fastställda av kommunfullmäktige 2017-01-25; § 6. Av dessa framgår bland annat att verksamheten ska främja bostadsförsörjning i kommunen genom att på långsiktig och ekonomisk sund basis förvärva, avyttra, äga, bebygga och förvalta olika typer av bostäder, fastigheter och tomträtter. Bolaget ska aktivt verka för nyproduktion av bostäder och verka för lönsam produktion av bostäder. Ägarens ekonomiska mål för bolaget är att successivt öka soliditeten till minst 15 %. Bolagets mål är att samtliga boende och lokalhyresgäster skall uppleva AB Melleruds Bostäder som ett prisvärt, tryggt och bekvämt sätt att ha sitt boende eller bedriva sin verksamhet i.

Bolaget har en marknadsandel på ca 50 % av det totala antalet hyresrätter i kommunen. I Mellerud och Dals Rostock är vakansgraden mycket låg. I Åsensbruk är tillgången på lägenheter god men efterfrågan är låg och vakansgraden har ökat ytterligare under 2021.

En övervägande andel av hyresrätterna är 45 år eller äldre. Detta medför stora behov av underhåll och investeringar i t ex stammar, badrum och kök. Under kommande tioårsperiod planeras åtminstone ett stamreoveringsprojekt per år för att åtgärda de inbyggda problem som finns i flera fastigheter idag.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Covid-19 har liksom föregående år påverkat Melleruds Bostäder och flera felanmälningar och underhållsåtgärder har fått omprioriterats. Pandemin påverkade verksamheten mer än beräknat, vilket medförde att en del av underhållsbudgeten inte förbrukades.

Antalet vakanser har ökat ytterligare i Åsensbruk. Som en åtgärd har ett antal lägenheter i en fastighet renoverats. Ambitionen är att skapa ett tryggt boende med god tillgänglighet och fina miljöer, både ute och inne, som ett led i att öka kännedomen om att det finns attraktivt boende i Åsensbruk med hög komfort och låg hyra.

Ekonomi

Trots ökade vakanser under 2021 redovisas ett resultat över budget som bidrar till att förstärka soliditeten inför kommande stora underhålls- och investeringsprojekt. På intäktssidan finns flera faktorer som kompenserat för hyresbortfallet på ca 1 mnkr jämfört med budget. Bland annat en realisationsvinst vid avyttring av Kransen 15, en oväntad återbetalning av premier från Fora samt en försäljning av en bostadsrätt i Åsensbruk. Ett bra resultat i kombination gör att soliditeten stärks och Mellbo når det långsiktiga målet om minst 15% i soliditet. En positiv utveckling som är absolut nödvändig för att klara kommande års utmaningar.

Bolaget har efter marknadsvärdering fått skriva ner det bokförda värdet på byggnader i Åsensbruk men samtidigt kunnat återföra tidigare nedskrivningar på Järven 6. Nettot blev ca 0,4 mnkr som påverkade resultatet positivt. En marknadsvärdering från december visar ett totalt marknadsvärde om 343 mnkr avseende bolagets fastigheter. Det bokförda värdet är 183 mnkr.

Förväntad framtida utveckling samt väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Efterfrågan på hyreslägenheter i Melleruds tätort är fortsatt god och så även i Dals Rostock. Dock märks en sjunkande efterfrågan generellt och det är färre sökande till de lägenheter som blir lediga. Avseende vakansgraden i Mellerud finns idag ingen oro men för Dals Rostock förväntas en ökning av vakansgraden under 2022, då ca 38 lägenheter som blockförhyrts av kommunen är uppsagda. Det är ca 20 lägenheter av dem som står tomma, vilket blir vakanser från och med mars månad.

Under februari 2022 genomförs öppna visningar av ett antal nyrenoverade lägenheter samt gemensamma ytor för att omgående hantera den ökade vakansgraden.

Efterfrågan på lägenheter i Mellerud upplevs fortfarande vara god, särskilt på treor. Bolaget projekterar en eventuell nybyggnation av ca 14 nya lägenheter på mark som förvärvats i kvarteret Staren i Mellerud.

Förväntningarna för 2022 är att pandemin inte ska påverka verksamheten som de senaste två åren utan bedrivs som planerat. Planen är också att utföra några av de underhålls- och investeringsprojekt som inte genomförts under pandemin.

Stor osäkerhet råder kring den fortsatta utvecklingen av vakanserna i Åsensbruk och det utbud av boende som finns på orten. Det finns en överhängande risk att det finns ett alldeles för stort utbud i förhållande till efterfrågan på orten och den risken behöver hanteras. Till följd av en liten organisation med få resurser så riskerar nya aktiviteter i Åsensbruk att påverka flera planerade och pågående projekt i både Mellerud och Dals Rostock.

Bolagets ekonomiska utveckling i sammandrag:

Flerårsöversikt (Mnkr)	2021	2020	2019	2018	2017
Nettoomsättning	48,1	48,2	47,7	48,1	46,0
Resultat efter finansiella poster	6,5	4,8	6,3	6,7	6,7
Balansomslutning	217,0	211,9	228,3	223,9	215,6
Soliditet (%)	16,9	14,7	11,9	10,1	8,6

Revisionsberättelse

Fotograf: Karolina Wessman